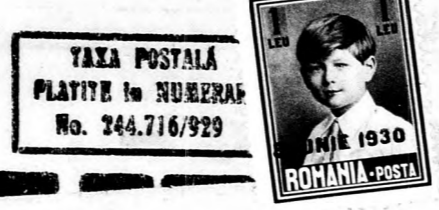

XIII EVF. • SZAM 248
(C) — KOLozsvár, 1930
november 14 Péntek
5691 ÉV - Császár

Ara 5 lej

Előfizetési árak: Hónaponta...
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Strada Baron L. Pop (v. Brancu) No. 10. szám. Telefon: 9 77.

ELETT

Ramasetter Robert
BUDAPEST

ESIDÓ POLITIKAI NAPILAP

„Feleségek és hasznavehetetlenek...”

Megjelent végül a pénzügyminiszteri rendelet, amely az állami tisztviselői kar leépítéséről intézkedik. A rendelet általános szabályként szövegi le, hogy minden minisztérium köteles 10 százalékkal mérsékelni személyi költségvetését. Arra vonatkozólag azonban, hogy hogyan történjen ez a redukció, csak általános és nehezen körülhatárolható utasításokat tartalmaz a rendelet, amely elsősorban is a felesleges és hasznavehetetlen tisztviselők elbocsátásáról intézkedik. A feleslegesség és hasznavehetetlenség azonban meglehetősen tág fogalmak és a rendelet nem jelöli meg azokat az eszközöket és módokat, amelyek révén a tisztviselőknek ezen két kritérium szerinti való megosztása meg fog történni. Ki dönt végérvényben az elbocsátásra kerülő tisztviselők sorsa fölött? A miniszter, aki nem ismeri, vagy a hivatalfőnök, akit saját kényelmén kívül egy természetesen szolidaritás is arra fog köztetni, hogy minden tisztviselőjét hasznosnak és szükségesnek minősítse?

Ezen körülmények között érthető az, ha az állami hivatalnokok sorában a rendelet meglehetősen idegességet és nyugtalanságot váltott ki. Am nem kevésbé igaz az is, hogy az állami adminisztrációban uralkodó káosznak már egyszer véget kellett vetni. Több mint két éve annak, hogy e lap hasábjairól is felhívott az illetékesek figyelmét arra a veszedelemre, amelyet az állami hivatalnokosztály feltűnő szaporodása magában rejt. 1920-ban alig 180 ezer köztisztviselő volt az országban és ma az állami hivatalnokok száma meghaladja a 450 ezret. Ez a hatalmas réteg az állam költségvetésének több mint 40 százalékát szívja fel. A 30 milliárdos költségvetésben a személyzeti kiadások csaknem 17 milliárd lejjel szerepelnek. A helyzet abszurd és tarthatatlan voltára igen találon világított rá egy bukaresti publicista, amidőn megállapította, hogy Románia a tékozló ember életét éli, aki 100 ezer lejes havi jövedelem mellett 40 ezer lejt költ el csupán személyzetére...

Ennek a gazdasági, szociális és politikai szempontból egyaránt tarthatatlan állapotnak a magyarizációt nemcsak gazdasági okokból kell keresnünk, hanem elsősorban a speciális romániai viszonyokban, amelyeket legtalálékosabban jellemez az, hogy „a román ösztöndíjasnak születik, tisztviselőként él és mint nyugdíjas hal meg”. Minden politikai párt igyekezett zsiros és kevésbé zsiros állammal honorálni aralomra jövelemnek pillanatában párhívveinek a választásokon tett szolgálatát. Az egyes tisztviselőket minden válogatás nélkül professzionális felkészültségre és intellektuális képességekre való tekintet nélkül alkalmazták az állami hivatalokban. Mi sem jellemzőbb erre, mint az, hogy a pénzügyminisztériumnak hét tisztviselője a teológiai fakultás abszolvensé, a földművelésügyi minisztériumban viszont tultengenek a jogvégzett emberek. Az eredmény az lett, hogy Románia rendelkezik egész Európában a legdrágább és hozzá lehet tenni, hogy ugyanakkor a legrosszabb adminisztrációval. Ez a drága bürokrácia nemcsak azaz okozott súlyos károkat az államnak, hogy abszorbeálta az állami bevételnek egy jelentékeny részét, hanem azaz is hogy felkészületlensége folytán képtelen volt megfeleni hivatásának és melegágya lett a korrupciónak.

Valahogyan a közszellemen él az ebben az országban, hogy a többségi ifjú eltartásáról — ha a magánéletben

A kormány kebelében kiujultak a régi ellentétek?

Junian miniszter a parlament elé terjeszti az állampolgársági és a kamatellenes törvényt

Manoilescu az állami szállítások szabályozásáról, Mihalache a rendőrség átszervezéséről és a közigazgatási reform módosításáról, Ghita Pop a főiskolai oktatás átszervezéséről készített el törvényjavaslatot

Angheliescu belügyi alminiszter lemondott és már is hat jelentkező akadt tárcájára

Bucuresti—Bukarest, november 13. (Az Új Kelet tudósítójától). A kormány tagjai este hat órákor Mironescu elnökelete alatt minisztertanácsra ültek össze, amely félkilenc óráig tartott. A minisztertanács befejezése után az egyes miniszterek elmondták az újságíróknak, hogy milyen törvényjavaslatokat terjesztenek az ősi szesszióban a parlament elé. Junian igazságügy-miniszter kijelentette, hogy közvetlenül a szesszió megnyitása után betervezi az állampolgársági törvény módosításáról, valamint a legfőbb semmi tőzsek és a bíróságok átszervezéséről szóló javaslatát. Kijelentette továbbá Junian, hogy az uralkodó óhajának megfelelően törvényjavaslatot terjeszt a parlament elé, amely „Legia contra eametem!” nevet fogja viselni s amely szigorú szankciókat fog tartalmazni az uszorakamatszédőkkel szemben.

Manoilescu kijelentette az újságíróknak, hogy törvényjavaslatot terjeszt a parlament elé az állami szállítások szabályozásáról. A miniszter hozzátette, hogy az új törvény tisztább és rendezettebb alapokra fogja helyezni a közszállításokat. Manoilescunak egy másik törvényjavaslata módosítani fogja a nemzeti ipar pártolásáról szóló törvényt. Mihalache belügyminiszter közvetlenül a parlamenti szesszió megnyitása után a rendőrség átszervezéséről és a közigazgatási törvény módosításáról szóló törvényjavaslatokat terjeszti a parlament elé.

A minisztertanács végén kommunikat adtak ki, amely szerint a kormány tagjai elkészítették a parlament ősi szesszióját megnyitó trónbeszéd vég-

leges szövegét és azt péntek délelőtt terjesztik be aláírás véget az uralkodó elé. A minisztertanács meghallgatta ez után Madgearunak a genfi mezőgazdasági konferenciáról tartott expozéját, majd megbízták Manoilescu iparügyi minisztert, hogy képviselje a kormányt a genfi nemzetközi konferencián. Manoilescu péntek délben utazik Genfba.

A minisztertanácsról távozó miniszterekkel folytatott beszélgetések után az újságíróknak az volt az általános impressziójuk, hogy a kormány kebelében belül ismét kiujultak a régi ellentétek. Nincs kizárva, hogy a közeli napokban ezek az ellentétek ismét kirohbanjanak.

Angheliescu alminiszter lemondott
Ma már befejezett tény, hogy Angheliescu belügyi alminiszter csak a hét végéig marad meg hivatalában. Angheliescu már hetekkel ezelőtt bejelentette,

hogy le akar mondani méltóságáról. Mironescu miniszterelnök arra kérte a belügyi alminisztert, hogy a parlamenti ősi szessziójának megnyitására tartsa meg tárcáját, hogy a kormány jelenlegi formájában jelenhessen meg a megnyitó gyűlésen. Ennek a kívánságnak Angheliescu eleget tett, szombat délután azonban átadja hivatalát, amelyért hatalmas versengés indult meg a nemzeti-parasztpárton belül. Armand Calinescu, dr. Victor Cădere, dr. Giza Crisan és Pompiliu Ionătescu pályáznak a belügyi alminiszterségre és a reflektánsokhoz az utóbbi időben csatlakozott Virgil Pătrăra is, aki összekapott Madgearuval és emiatt ott akarja hagyni a földművelésügyi alminiszterséget. Mihalache Calinescut szeretné kinevezetni, az erdélyiek viszont Ghita Crisan kinevezéséhez ragaszkodnak. Így azután valószínű, hogy a kormány ezt a posztot betöltetlenül fogja hagyni és Angheliescu hatáskörét, azaz a rendfenntartás irányítását Cădere államtitkárral fogja betöltetni.

A görögkeleti egyház kampányt indított államsegélyének tíz százalékos redukciója miatt

Bucuresti—Bukarest, november 13. (Az Új Kelet tudósítójától). Az Adeverul értesülése szerint az egyházak akciót kezdtek a kormány azon terve ellen, hogy a költségvetési megtakarítások keretében redukálják az egyházak állami segélyét. Az akció élén a görögkeleti egyház áll, bár ezt az egyházat érintené a legkevésbé a kormányintézkedés, minthogy a kultuszminisztérium a görögkeleti egyház kongregációját ismeretesen csak 10 százalékkal akarja csökkenteni, a görögkatolikus egyház 25 százalékos és a kisebbségi egyházak 25 százalékos redukciójával szemben.

Vasárnap Nagyszombatban gyűlést tartott az erdélyi görögkeleti klérus. A gyűlésen Balan mitropolita nagy beszédet tartott, amelyben élesen támadta a Maniu-kormány inkább a görögkatolikusok felé hajló egyházpolitikáját. A mitropolita kifogásolta, hogy Eszak-Erdélyben görögkatolikus püspökséget állítottak fel és kijelentette, hogy nemcsak, hogy nem egyezik bele az államsegély tíz százalékos redukciójába, de egyenesen követelni fogja annak fölémelését. Követelni fogja továbbá, hogy Temesváron és Maramaroszigeten görögkeleti püspökségeket állítsanak fel.

Az Adeverul értesülése szerint a görögkeleti egyház akciójához a kisebbségi egyházak is csatlakozni fognak. gyobbarányu elbocsátása végeredményben az ország fogyasztóképeségének csökkenését is jelenti ugyanakkor. A tisztviselői leépítés csakis abban az esetben lesz eredményes, ha ezzel egyidejűleg radikális reorganizálás alá veszik az egész állami adminisztrációt, kiküszöbölve ebből mindazokat a személyi és tárgyi elemeket, amelyek eddig kérekkötői voltak az államgépezet működésének. Ezt viszont máról-holnapra és csakis a költségvetési egyensúly szem előtt tartása mellett nem lehet megcsinálni. A leépítést évekre terjedő, alaposan kidolgozott és tanulmányozott terv szerint kell végrehajtani, hogy az igazságtalanságok és az ezzel járó szociális elégedetlenség elkerülhetők legyenek és hogy a tisztviselői kar valóban megfelelőhessen a tényleges hivatásának és rendeltetésének.

nem tud elhelyezkedni — az államnak kell gondoskodnia. Az állam hivatásának és kötelességeinek ez a hamis beállítása választásos közéleti norma lett, holott az állam, mint közösség és a társas együttélés formája nem az élet hajlékosítottainak eltartásáról, hanem az államalkotó közösségek létfeltételeinek megteremtéséről kell hogy gondoskodjon. Nagyor is igaz egyik bukaresti lap társunknak az a megállapítása, hogy a drága bürokrácia fenntartása a lehető legsúlyosabb igazságtalanság az ország dolgozó és termelő tömegeivel szemben. A felesleges tisztviselők ezrei tulajdonképpen kitarthatatlanok az adófizetőknek, akiket végeredményben még sem lehet anyagilag felelőssé tenni azért, hogy X. vagy Y. rátermettség, vagy egyebek hiányában nem tud, vagy nem akar megélni rendes polgári egzisztenciát

Az osztrák választások eredménye — két halálos ellenfél véleményének tükrében

Julius Deutsch, az osztrák szociáldemokrata párt főtitkárának és Oberregger Heimwehr-vezér nyilatkozatai

Bécs, november 13. Az osztrák választások után Ausztria bepolitikai válsága természetesen nem jutott nyugópontra, annál kevésbé, mivel a Heimwehr vezéreinek ámai nem váltak valóra, azok a belpolitikai erőelőadások, amelyekre a keresztényszocialisták és a Heimwehr teljes bizonyossággal számított, nem következtek be. Az osztrák belpolitikai helyzetre jellemző a következő két nyilatkozat, amelyet a szociáldemokrata párt és a Heimwehr exponált vezetői tettek arról, hogyan képzeli el a legközelebbi jövő alakulását.

Julius Deutsch nemzetgyűlési képviselő, az osztrák szociáldemokrata párt főtitkára ezeket mondotta:

— A választások legfontosabb eredménye, hogy a Vaugoin-Starhemberg kormány kisebbségben maradt és a nép határozottan kifejezést adott ama óhájának, hogy a Vaugoin-Starhemberg kormány mondjon le. Vaugoin kancellár a budapesti Uj Nemzedék bécsi munkatársának október 11-én szószentként a következő nyilatkozatot tette:

Az osztrák nemzetgyűlésnek az 1927. évi választások alapján kialakult erőviszonyai már régen nem felelnek meg azoknak a változásoknak, amely a néprétegek politikai beállítottságban bekövetkezett...

Miért lett Schober miniszter elnök?

Vaugoinnek ez a megállapítása helyes volt, ha Vaugoin ezt más értelemben gondolta is. Schobernek a kormányelnökségre való meghívása nyilvánvalóan azt a célt szolgálta, hogy a törvényhozás mandátumának utolsó évében a felelősséget ne a keresztényszocialisták vállalják, hanem Schober. A keresztényszocialista párt kevésbé megterhelten akart a választók elé állni. Vaugoin tulságosan élénk temperamentuma és antimarkista rögeszméje idő előtt előidézték a Schober-kormány váltását, ami viszont kikényszerítette, hogy a tavasszal esedékes választásokat már most megtartsák. A választások eredménye most azt mutatja, hogy a túlnyomó többség határozottan visszautasítja azt a politikai kurzust, amelyet Vaugoin és Starhemberg képvisel.

A szavazatok a Heimwehrt dezavualták

A szavazatok túlnyomó nagy száma kétségtelenül ellen fordult a keresztényszocialista párt Heimwehr-politikájának. Az a tény, hogy a Heimwehr százalékszerűen csak elenyészően kis részét képviseli a lakosságnak és hogy a Heimwehr az esetben, ha Stájerországban csak 2000 szavazattal kapott volna kevesebbet, egyáltalán egyetlen mandátumhoz sem jutott volna. — véglegesen elosztja azt a tévhitet, amelyet az „ellenállhatatlan népmozgalomról” terjesztettek a választások előtt.

E választási eredmény után senki nem akad már, aki terrorizálni engedné magát a Heimwehrtől.

A szociáldemokrácia megtartotta régi erejét e választásokban, sőt megerősödött és a parlament legerősebb pártjává lépett elő. Hogy a politikai helyzet tovább hogyan fog alakulni, különösen pedig, hogy ki fogja leváltani Vaugoin és Starhemberg kormányát, azt természetesen még nem lehet előre látni.

A Heimwehr-vezér máris új választásokról beszél

Oberregger mérnök, a Heimwehr egyik vezetője, aki a Heimatblock választási hadjáratát vezette, a következő kijelentést tette:

— A választások eredménye teljesen kielégíti a Heimatblockot. A rendelkezésünkre álló 6 hét rövidségére való tekintettel választási apparátusunk teljesítette a hozzáfűzött reményeket.

annál is inkább, mivel a Heimwehr szervezete nem állott rendelkezésünkre, mivel a Heimwehr hivatalosan nem vett részt a választási harcban. (?)

A Heimwehr vezetősége tagjaira bízta, hogy melyik pártba szavazzanak, csak azt kötötte ki, hogy az antimarkista irányzatot támogassák. Ennek következtében a Heimatblock 8 mandátuma nem

nyújt megbízható képet az osztrák nemzeti mozgalom erejéről. A Heimwehr tagjainak szavazatai négy párt között oszlottak meg. Azok, akik már megelégtették a pártok tevékenységét, akik a mostani rendszer megváltoztatását követelik, főleg pedig, akiknek a pártoknál is fontosabb a haza védelme — a Heimatblockra adták le szavazataikat.

A nemzeti szocialista párt leadott szavazatok nagyobb része a Heimwehr tagjaitól származik. A keresztényszocialisták kooperáltak a Heimwehrral — Bécsben „Keresztényszocialisták és Heimwehr”. Alsó-Ausztriában „Keresztényszocialisták és Heimwehr” volt a közös lista címe.

ugy, hogy a Heimwehr-szavazatok nem lebeesülő része jutott a keresztényszocialistáknak. Végül a Schober-párt is kapott Heimwehr-szavazatot (?), mivel ez is antimarkista párt. Ha a Heimwehr zárt sorokban vett volna részt a választásokban, számszerűen

egészen másképp alakult volna ki egy leadott szavazatok, mint a mandátumok számában. Ha hosszabb idő állott volna rendelkezésünkre, sikereink is nagyobbak lettek volna.

Meg vagyunk elégedve és ha belátható időn belül új választásokra kerülne a sor, egy a mostani tapasztalatainkat ez alkalommal értékesíteni fogjuk...

A valóságban pedig...

Hogy a Heimwehr a valóságban mennyire meg van elégedve a választások eredményével, az kiderül abból, hogy a Heimwehr vezetője „megelégedésének” kifejezése után azonnal új választásokról beszél. A Heimwehr-vezérek tényleg inkább csak tapasztalatokat szereztek és az új választások alkalmával valószínűleg csak kibővíthetik eddig szerzett tapasztalataikat. Oberregger erőszakos magyarázatát éppen úgy nem fedik a tényleges helyzetet, mint ahogyan Vaugoin jóslatai sem valósultak meg, amelyeket az Uj Nemzedék munkatársa előtt tett.

A német minisztertanács árdirektóriumot küldött ki a közszükségleti cikkek árainak leszállítására

Berlin, november 13. A birodalmi minisztertanács tegnapi ülésén az ár-és munkapolitika problémáival foglalkoztak. A birodalmi minisztertanács kinevezte az árdirektórium tagjait, akiknek feladatuk lesz a közszükségleti cikkek árának további leszállításának erőteljes folytatása. A direktó-

rium tagjai Brüning, Stegerwald, Schiele, Dietrich birodalmi miniszterek. Trendelenburg államtitkár és Schreiber porosz miniszter.

A birodalmi tanács tegnapi ülésén megállapították, hogy a kisebb tisztviselők fizetésesökkentése nem január, hanem április elején lépjen életbe.

Véres szerelmi dráma egy kolozsmegyei faluban

Egyik kárvalótt udvarlója hátulról orvul lelőtte Pinteá Mariát Hat óra múlva találták meg a meggyilkolt leányt

Cluj—Kolozsvár, november 13. (Az Uj Kelet tudósítójától). Titokzatos körülmények között lejátszódott szerelmi dráma részletei bontakoznak ki Pinteá Mária Rug községbeli parasztleány tragédiájából. Pinteá Mariát ma hajnalban vérben fetrengve találták meg az ut porában, amikor a haza nem tért leány szülei már az éjszakán át mindenütt keresték. Az eszméletlen leányt azonnal a kolozsvári klinikára szállították, azonban az orvosi beavatkozás már nem segíthetett rajta, mert az órákon át tartó vérvesztés teljesen legyengítette a szerencsétlen leány szervezetét, aki a ma délelőtti órákban a klinikán kiszenvedett. A lövés hátulról érte Pinteá Mariát és a tüdejét furta át. Az orvosi vizsgálat megállapítása szerint este tíz és tizenegy óra között történt a merénylet, míg a leány csak hajnali félégység órákban találták meg.

A rugi esendőrörök az eddigi adatok alapján azt állapította meg, hogy az esti órákban valaki nyomon követhette Pinteá Mariát és alkalmas pillanatban

hátulról orozva lelőtte. A gyilkosság okaira kevés pozitív adat áll a hatóságok rendelkezésére. Pinteá Mária a legszebb leánya volt a falunak, akiért a falu legényeinek színe-java versengett. Kis kisélesek és verekedések növelték egyre Pinteá Mária női nimbuszát, aki a körülrajongott nő szokásai alól természetesen nem emancipálta magát és ő is éppen úgy jászott a férfiakkal, ahogy a macska szokott az egérrel.

Az elmúlt vasárnapon is néhány forróvérű falusi legény fette a szépet Pinteá Mária körül, aki lehet, hogy sokat ingerkedett az egyikkel és kevesebbet a másikkal és az ebben kárvalótt szerelmes legények egyike gondolt ilyen véres bosszúra, amikor Pinteá Mariát egy végzetes revolvergolyóval leterítette. A esendőrörök most folytatja a kihallgatásokat, annak megállapítására, hogy a vasárnapú tánc alkalmával a korezmában mulatozó legények közül kire terelődik legsúlyosabban a gyilkosság gyanúja.

Mexikóban attól tartanak, hogy az angol Fehér Könyv miatt fokozott zsidó bevándorlás indul meg Mexikó felé

Mexikó, november 13. Az angol kormány által a palesztinai ügyekről kiadott Fehér Könyv hatása immár érezhető Mexikóban is. A mexikói zsidóellenes csoport zsidó inváziótól tart és a sajtóban éles hangon ad kifejezést e felfogásának. Az El Universal Grafic ebben az ügyben a következőket írja:

„A közeli hónapokban a zsidó bevándorlóknak ugyszólván fantasztikus tömege készül, mint lavina betörni az országba. Az ország népe meg fogja látni, hogy félév leforgása alatt nem kevesebb, mint negyvenezer ember telepedik le Mexikóban. Néhány hét óta ezek az emberek már fel vannak készülve arra, hogy bejöjjenek az „Igé-

VERTES RADIO

1930-31 Radióév ajándékaival:

INGELEN U 6 6 lámpás, keretvédő az összes hullámhosszokra (10-2000 m) Abszolút szelektív Minden létező átlomást hangszóróban á:hallás nélkül vesz.

INGELEN U 3 3 lámpás, hálózati készülék az összes hullámhosszokra (20-2000 m) A legköltségtesebb 3 lámpás hálózati készülék.

SABA \$ 33 W 3 lámpás hálózati készülék

SABA \$ 35 W 3 lámpás, védőrácsos, hálózati készülék, védőrácsos audionnal és 3 rácsos vég-erősítő csövvel 5 lámpás készülékkel egyenrangú

SABA 4 és 6 4 lámpás hálózati kész.

SABAPHON 4 4 lámpás, hálózati kombinált Radió-Grammofonszekrény.

SABAPHON 6 6 lámpás, hálózati kombinált Radió-Grammofonszekrény

Kérje 100 oldalas, képes új árjegyzékemet **Véres Vilmos, mérnök Arad**

ret földjére”, amely alatt a mi hazánkat kell érteni.

Megbízható információk alapján közzölhetjük, hogy november folyamán a zsidó kivándorlók első kontingense a lengyel kikötőkben hajóra fog szállni. Ez a kontingens nagyszámu férfiból, asszonyból és gyermekekből fog állni. A közeli három és négy hónapban további ezerekből álló csoportok fognak indulni Danzigból Mexikó felé. Meg fogják látni, a lengyel zsidóknak milyen tömegei fogják elárasztani Mexikót!

Nem akarunk — folytatja az idézett újság — pesszimisták lenni és nem akarunk rosszat jósolgatni. De a gazdasági krízisre és a munkahiányra való tekintettel kevés kilátás nyílik arra, hogy ezek a bevándorlók itt boldoguljanak. A rossz gazdasági viszonyokra való tekintettel egészen ellenkezőleg, ezek az emberek itt még rosszabb helyzetbe fognak jutni, mint azokban az országokban, ahonnan jöttek és ahol őseik évszázadokon át éltek. Sajnálatos, hogy rá kell terelni az emberek figyelmét ezekre a dolgokra, de megteszük, mert ezek a tömegbevéándorlások sulyos megerhelést jelentik az országnak és ha az újabb zsidók itt vannak akkor a gazdasági viszonyok még inkább megrosszabodnak.

A cikk így végződik: „A dolog szociális jelentőségére való tekintettel figyelmeztetjük az intéző köröket, hassanak oda, hogy a bevándorlás várható szomorú következményei megelőztessenek.”

Mexikó belügyminisztere fogadta a Zsidó Távirati Iroda munkatársát és közölte vele, hogy a Mexikó felé irányuló bevándorlás fel van függesztve. A kormány új bevándorlási törvényt készít elő, amelynek alapján csak a mexikói polgároknak lesz joguk arra, hogy legközelebbi rokonaikat Mexikóba hozassák. Az 1930 májusában kiadott bevándorlási engedélyeket megsemmisítették és akik ilyen engedélyek alapján jönnének Mexikóba, azokat egyszerűen visszaküldik.

Mussolini drakói szigorúságra rendeltet szabalyozza a részvénytársaságok működését. Rómából jelentik: Mussolini rendkívül erőlyes és sulyos büntetéseket tartalmazó rendeletet adott ki a részvénytársaságok működésének szabályozásáról. A rendelet tíz évig terjedő fegyházbüntetéssel sújtja a részvénytársaságok alapítóit, igazgatóit és felügyelőbizottsági tagjait, ha működésük során a részvényesek kárt szenvednek. Háromtól tíz évig terjedő szabadságvesztés és 100.000 líra pénzbüntetés jár azoknak, akik inérlegekben, üzleti jelentésekben hamis adatokat vezetnek.

Madgearu földművelésügyi miniszter az Adevarul gazdasági anketján

„A mai gazdasági világválság mély, tragikus és hosszú tartamu“

A földművelésügyi miniszter részint a mezőgazdasági túltermelésben és a fogyasztás visszaesésében, részint pedig a háborúval együtt járó politikai körülményekben látja a mai világválság okát

Bucuresti—Bukarest, november 13. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az Adevarul gazdasági anketja során mai számában megszólaltatja Virgil Madgearu földművelésügyi minisztert. A lap négy kérdést tett fel Madgearunak a gazdasági válsággal és annak megoldásával kapcsolatban. A kérdésekre a földművelésügyi miniszter meglehetősen pesszimistikus hangra választ adott, amelyből kitűnik, hogy Madgearu nem a legrosszabb színekben látja sem Románia, sem pedig Európa gazdasági jövőjét.

— A Világgazdaság mai válsága igazolja-e azt a feltevést, hogy a kapitalista társadalom alapjaiban van megtámadva? — volt az újságíró első kérdése.

A mai válság súlyosabb az összes eddigiekénél

— A mai gazdasági világválság lényegesen különbözik azoktól a krízisektől, amelyekben a kapitalista gazdasági rend időnként át szokott menni. A mostani depresszió mélyebb, tragikusabb és szerencsétlenebb, hosszabb tartamu, mert egyrészt egy, az egész világra kiterjedő mezőgazdasági túltermelés és ezzel összefüggően a fogyasztásnak súlyos válsága idézte elő. Nem kell magunkat abban a reményben ringatnunk, hogy rövidesen visszatérnek a normális állapotok. A jelenlegi válságot, éppugy, mint az elmúlt század két nagy mezőgazdasági krízisét, elsősorban a termelési technikában bekövetkezett változások idézték elő. Ennek következménye a termelés nagymérvű megnövekedése és az előállítás ár esőkenése volt. Mint hogy a mezőgazdasági termelés mechanizálódása lehetővé teszi a mezőgazdasági termelés folytatását még akkor is, ha az árak nem érik el a háború előtti szintjeiket, nem látjuk valószínűnek, hogy Amerikában redukálni fogják a termelést s hogy onnan kevesebb gabona fog Európába átkerülni. Ellenkezőleg, a racionális termelésnek Európába való bevezetése is amellet szól, hogy a mezőgazdasági termelés méginkább fokozódni fog.

Súlyos krízisben van a tőkés termelési szervezet

Ilyen körülmények között kézenfekvő, hogy a világ tőkés termelési szervezete súlyos megpróbáltatások előtt áll. A mezőgazdasági világválság folytán esőken a mezőgazdasági országok vásárló képessége. Emiatt viszont az ipari államok elvesztik felvevő piacukat, aminek az eddig még ismeretlen méretű munkanélküliség a következménye. Az ipari stagnálás következtében felgyűl a pénz az ipari államokban. Azonban különösen a newyorki tőzsdékrész eredményeképpen a részvényekkel és kötelevényekkel szemben keletkezett bizalmatlanság visszatartja a mezőgazdasági államokba való özőnlésétől a nyugati államokban felhalmozott és jelenleg nem produkáló tőkéket, növelve ezzel a mezőgazdasági államok nyomorúságát. Nem üres beszéd, hanem fájdalmas igazság az, amit a Népszövetség előtt is ismételttem: Európa a mezőgazdasági államok deficités gazdasága s az ipari államok munkanélkülisége között vész el.

— Az adott világhelyzetben s különösen az európai gazdaság jelenlegi helyzetében az orosz dumping egy jól átgondolt támadást jelent a kapitalista rendszer ellen. A kapitalizmus és a szovjetizmus között megindult küzdelemben a kapitalizmus jövője a rendszer ellenálló képességétől és attól függ, hogyan tud alkalmazkodni a gazdasági depresszió által teremtett új körülményekhez. Ha szabad marxista nyelven beszéltem, a kapitalizmus jövője attól az öntudatosságtól függ, amelyről ennek a rendszernek bizonyosságot kell tennie.

Politikai okok váltották ki a krízist

— Politikai okok mennyiben járultak hozzá a gazdasági világválság súlyosodásához? — kérdezte az újságíró.

— Politikai okoknak a gazdasági válság súlyosbodásában óriási szerepük volt — válaszolta Madgearu. Banális ma már azt mondani, hogy a gazdasági válság kivételes súlyossága a világháború örökségének tudható be, nemcsak anyagi, hanem szellemi vonatkozásokban is. Európa passzív fizetési mérlege Amerikával szemben, a kártérítések ügyének szabályozási módja, állandó zavarakat jelentenek a gazdasági kapcsolatokban. S különösen hozzájárult a válság kiélesedéséhez a gazdasági életben megnyilatkozó harcias hangulat. A dumping nem más, mint megnyilatkozása ennek a gazdasági harcpolitikának, amely már-már a legkiegyensúlyozottabb és leghiggadtabb elmékre is bátorlantanítólag hat.

Az újságíró azt kérdezte ezután, hogy az államok közbelépése járhat-e valamelyes eredménnyel a termelési és fogyasztási válság megoldására?

Madgearu azt válaszolta, hogy ami az egyes államokat illeti, azok a saját területükön csak bizonyos irányokban tudnak közbelépéssel eredményt elérni. Így például Romániának szüksége van a termelés és a kereskedelem racionalizálására. Nemi maradhatunk továbbra is a mezőgazdasági termelésnek és termékeink értékesítésének mai inferior helyzetben anélkül, hogy el ne bukunk a világkonkurenciában. Amit azonban nem képes a nemzeti intervencionizmus megcsinálni, azt megvalósíthatja a nemzetközi intervencionizmus. A gazdasági izolálás politikájától át kell menni a nemzetközi gazdasági együttműködés politikájához. Az államok nemzetközi intervencionizmusa az egyetlen megoldás és az egyetlen kiút az egész világ és különösen Európa nagy gazdasági válságából.

A gazdasági nacionalizmus demagógiája

Az újságíró kérdésére elmondotta ezután Madgearu, hogy Románia válságát különösképpen súlyosítja a háborút követő tíz évben folytatott gazdaságpolitika, elsősorban pedig a felületesen végrehajtott agrárreform és az úgynevezett gazdasági nacionalizmus

demagógiája. Emiatt alig egy esztendő leforgása alatt ötven százalékkal esőkenek a mezőgazdasági termékek árai és most itt állunk technikai felszerelés és olcsó hitel nélkül s hihetetlen küzdelmeket vívunk, hogy visszazerezzük azokat a felvevő piacokat, amelyeket termékeink súlyos minősége és egy kereskedelmi politika teljes hiánya miatt elvesztettünk.

— Az állami intervencionizmus mennyiben érintheti a követelések intaktóságát s milyen gyakorlati intézkedéseket lehetne az irányban tenni, hogy a földműves segítése mellett szociális megvárkódások elkerülhetők legyenek? — kérdezte végül az újságíró.

Az állam nem nyulhat hozzá a követelésekhez

— Nem hiszem, hogy az állam hozzányulhatna a követelésekhez. Ha azonban megfelelő mennyiségű hitel következtében a kamatok eső tendenciát mutatnának, egy kamatellenes törvény ezt fokozhatja s így teljesen indokolt. Meg vagyok győződve a mezőgazdasági adóssok támogatásának az állam részéről való szükségességéről és itt elsősorban azokra gondolok, akik még szanálhatják helyzetüket a tartozások kamatainak redukálása és megfelelő fizetési terminusok segítségével. De ép annyira meg vagyok győződve arról, hogy az állam nem tehető felelőssé sem egyes hitelezők könnyelműségéért, sem pedig egyes adóssok lehetetlen gazdálkodásáért. Az állam beavatkozása tehát csak bizonyos határok között mozoghat s esakis pozitív eszközökre szorítkozhatik, ha a problémát valóban meg akarjuk oldani.

Megindult a szervezett kampány az amerikai alkoholtilalom enyhítésére

Rövid időn belül engedélyezik a sör és a könnyebb borok forgalmát

Newyork, november 13. A lapok beavatott helyről szerzett értesülései szerint Hoover elnök bizottságot küldött ki az alkoholtilalom enyhítése kérdésének tanulmányozására. Valószínűnek tartják, hogy engedélyezni fogják a sör és a könnyebb borok szabad forgalmát. Az alkoholtilalom enyhítésére kiküldött bizottság tagjai audiencián jelentek meg Hoover elnöknel és át-

adták jelentésüket. Rövid időn belül várható a sör és könnyebb borok forgalmának engedélyezése. Washington, november 13. A lapok értesülései szerint az alkoholtilalom enyhítésére kiküldött bizottságának Hoover elnökhöz intézett jelentését a napokban nyilvánosságra fogják hozni. A bizottság azt javasolja, hogy az

elnök a törvényhozás útján változtatassa meg az alkoholtilalmi törvényt és engedélyezze a négy százaléknál nem magasabb alkoholtartalmu italokat. A bizottság a koresmák és vendéglők engedélyezése tekintetében az angol rendszer bevezetését javasolta, amely tudvalevőleg csak a nap bizonyos óráiban engedi meg alkoholtartalmu italok kiszolgáltatását.

Háromszázmillió maradt kifizetetlenül a CFR három éves adósságaiból

Bucuresti—Bukarest, november 13. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A CFR vezérigazgatósága ma hivatalos kommunikét tett közzé, amely szerint az állam vasutak 1926—27—28 évi adósságaiból még 300 millió maradt kifizetetlenül. Ebből 68 millió eszik külföldi, 232 millió pedig belföldi hitelezőkre. A kommuniké szerint a külföldi tartozásokat haldéktalanul kifizeti a vasut, a belföldi

követeléseknek azonban egyelőre csak 15 százalékát elégítheti ki. Az árlejtsési hivatalban ma tartották meg a lejtációt a CFR által kiirt talpfa szükségletre. A CFR 325 ezer tölgy, 100 ezer elsőosztályu, 170 ezer másodosztályu és 12 ezer keskenyvágányu vasut-hoz szükséges talpfára hirdetett árlejtest. Az árlejtsére 59 ajánlat érkezett be. Az ajánlattevők 680 ezer tölgy, 620 ezer

elsőosztályu, 190 ezer másodosztályu és 89 ezer keskenyvágányu vasut-hoz szükséges talpfa-szállításra tettek ajánlatot, tehát a háromszorosát ajánlták fel mennyiségben annak, amennyire a CFR-nek szüksége volt. Az árak 67 és 168 lej között váltakoztak a normális, 28 és 34 lej között a keskenyvágányu talpfáknál.

Borzalmas földcsuszamlás Lyonban

Egy domboldalon épült városrész házai a földcsuszamlás következtében összeomlottak és száz embert maguk alá temettek

Egy kórház is súlyosan megrongálódott

Párizs, november 13. Lyonban ma hajnalban hatalmas méretű és katasztrofális hatású földcsuszamlás történt, melynek körülbelül hetven halálos áldozata van. A tartós esőzések és többórás felhőszakadás következtében a keleti városnegyedben a domboldalon épült lakóházblokk alatti talaj megmozdult s az épületek a lejtőn lecsuszak és részben összeomlottak.

A katasztrofális földcsuszamlás hatalmas dörgésszerű robajjal következett be s a lakosok között pánikot keltett. A domboldal épen maradt házainak lakói esseveszetten menekültek a belső város-

részek felé, hogy pusztá életüket menthessék.

A hatóságok nyomban intézkedtek aziránt, hogy katonaság és tűzoltóság megkezdje a mentési munkálatokat. A domboldalon volt egyik kórház is súlyosan megrongálódott s igazgatósági épülete, amelyben az ápolónők is elhelyezést nyertek, összeomlott. A halálos áldozatok száma itt körülbelül tizenöt lehet.

A mentési akció folyamatban van. A hatóságok elrendelték az egész domboldali városnegyed kiürítését, de mire a rendeletet végrehajtották volna, a katasztrofá színhelye közelében már

senki sem tartózkodott a házakban. A kórházon kívül a többi összeomlott épületek egytől-egyig régiek. A környék képe teljesen olyan, mintha nagyerejű földreggés pusztított volna.

Párizs, november 13. Lyon óvárosában a földcsuszamlás következtében tíz ház omlott össze. Az áldozatok számát több mint százra becsülik.

A karhatalom kordont vont a városnegyed körül, mert újabb házbeomlásoktól tartanak.

Mentés közben is összeomlott két ház és maga alá temetett 19 tüzoltót és tíz rendőrt.

RADIO

ujdonságai:

pas, keretivő az osz-hullamhosszakra (10-20-2000 m) Abszolút szelektív lényűtő állomást szoroban á.hallás néte-

pas, hálózati készle- z összes hullamhossz- a (20-2000 m) A kételesőbb 3 lámpás tati készülék.

pas hálózati készle- z összes hullamhossz- a (20-2000 m) A kételesőbb 3 lámpás tati készülék.

pas, hálózati készle- z összes hullamhossz- a (20-2000 m) A kételesőbb 3 lámpás tati készülék.

pas, hálózati készle- z összes hullamhossz- a (20-2000 m) A kételesőbb 3 lámpás tati készülék.

pas, hálózati készle- z összes hullamhossz- a (20-2000 m) A kételesőbb 3 lámpás tati készülék.

pas, hálózati készle- z összes hullamhossz- a (20-2000 m) A kételesőbb 3 lámpás tati készülék.

pas, hálózati készle- z összes hullamhossz- a (20-2000 m) A kételesőbb 3 lámpás tati készülék.

pas, hálózati készle- z összes hullamhossz- a (20-2000 m) A kételesőbb 3 lámpás tati készülék.

pas, hálózati készle- z összes hullamhossz- a (20-2000 m) A kételesőbb 3 lámpás tati készülék.

pas, hálózati készle- z összes hullamhossz- a (20-2000 m) A kételesőbb 3 lámpás tati készülék.

pas, hálózati készle- z összes hullamhossz- a (20-2000 m) A kételesőbb 3 lámpás tati készülék.

pas, hálózati készle- z összes hullamhossz- a (20-2000 m) A kételesőbb 3 lámpás tati készülék.

pas, hálózati készle- z összes hullamhossz- a (20-2000 m) A kételesőbb 3 lámpás tati készülék.

pas, hálózati készle- z összes hullamhossz- a (20-2000 m) A kételesőbb 3 lámpás tati készülék.

pas, hálózati készle- z összes hullamhossz- a (20-2000 m) A kételesőbb 3 lámpás tati készülék.

pas, hálózati készle- z összes hullamhossz- a (20-2000 m) A kételesőbb 3 lámpás tati készülék.

pas, hálózati készle- z összes hullamhossz- a (20-2000 m) A kételesőbb 3 lámpás tati készülék.

pas, hálózati készle- z összes hullamhossz- a (20-2000 m) A kételesőbb 3 lámpás tati készülék.

pas, hálózati készle- z összes hullamhossz- a (20-2000 m) A kételesőbb 3 lámpás tati készülék.

pas, hálózati készle- z összes hullamhossz- a (20-2000 m) A kételesőbb 3 lámpás tati készülék.

pas, hálózati készle- z összes hullamhossz- a (20-2000 m) A kételesőbb 3 lámpás tati készülék.

Üzenet Váradra...

Irtá: Gábel Sándor, Marosvásárhely

Néhány nappal ezelőtt közzétük Leitner Zoltán cikkét az ortodox hitközségek nagy városi konferenciájáról. Az „audiat ut altera parit” elve alapján alább közöljük Gábel Sándor cikkét, anélkül, hogy cikkíró végső konklúzióival azonosítanánk magunkat.

Küldöm ezen üzenetemet szülővárosomba elvbarátimhoz, egy irányzat képviselőihez, akikkel egy vonalban, hasonló világfelfogásban küzdöttünk az elmúlt évtizeden át, küzdünk és esztendőnk a jelenben és — remélhetőleg — a jövőben is az erdélyi ortodoxia frontján egy jobb, egy megértőbb jövőért. Inkább a baráti figyelemre, mint a fölényes oktatni akarás vezéreléül. Küldöm ezen üzenetemet az utolsó órában, mielőtt a szünetedély bármelyik oldalán végleg kibömbölnének, mert a szünetedély rossz tanácsadó és az ortodoxia kissé kátyuba került szekerét közös összetartással inkább lehet abból kimenteni. Az a tényállás, hogy az erdélyi ortodox zsidóság Várad—Szatmár—Nagybánya irányzata november 17-re kongresszust hívott egybe Váradra, amelyen egy, a meglévő hivatalos szervezet, a besztercei ort. központi iroda mellé egy gazdasági szervezet felállításának kimondását határozná el. Ezen kongresszus, bár elgondolásaiban üdvös, céljaiban praktikus, keletkezése, struktúrája és időpontja miatt — szerény véleményem szerint — csakis fiaszkóval végződhetik. És nagyobb bajnak a kuforrása, hogy az emberi, de különösen a zsidó — dáfke — természet a föltétlenül bekövetkező kudarc igazát nem fogja tisztán látni, tovább fogja hangoztatni és minden rendelkezésére álló eszközzel propagálni vélt igazát, hadakozni fog tovább, a helyzetet még jobban kielejti és nem bánja, ha ennek konzekvenciájaképpen a lényeg semmisül meg, maga az erdélyi ortodoxia szinli meg az ő érdekében és jövője miatt indított kongresszus testvérbarcot... Ezt el kell kerülni, mert az idő igazán nem alkalmas ilyesmire. (Az a célt garantálni tudnám, hogy a kultuszminisztérium a kormány takarékosági programjára való tekintettel az ortodoxia állami szubvencióját rögtön leszállítsa. Na de ez igazán nem számít. Nagyobb semmi, vagy kisebb semmi. Egyre megy.)

Feltételezve a kezdeményezők minden becsületes törekvéseit és intencióját, nagy hiba történt, amidőn a városi kongresszus határidejét egy választotta, hogy az elébe vágjon a központi iroda által december 9-re Dére összehívott választó kongresszusnak. Magunk között vagyunk, beszéljünk nyíltan. Az ortodox központi irodának minden hibája mellett két hatalmas, minden megboesító enyhítő körülménye van, amelyek szemüvegén keresztül a kritika is más irányzatot kényszerül felvenni. Az első eléggé fel nem becsülhető tény, hogy a központi iroda létezik. Hogy akadtak férfiak, akik azt élethez hívták, hogy dokumentálja az ortodox zsidóság föltett vallási autonómiáját. Ezért folytattak megdicsőült apáink évtizedes harcot és a förtélem, amely számunkra a jelent és gyermekeink jövőjét jelenti, a különválókat, a szakadásokat igazolta százzalalékosan. Ezt ortodox zsidónak bővebben magyarul is igazán fölösleges. Más véleményem lemmi egyenlő azzal, hogy az illető az ortodox zsidóságtól távol áll. Vízszint megint más kérdés az, hogy a besztercei ortodox központi iroda áll-e feladata magaslatán reprezentálva-e kellően az ortodox érdekeket, megfelel-e egy vezetőségének összeállításában, mint a kifejtett agilitásában az ortodox zsidóság összerdekeinek? Ez lehet fölfogás dolga, tisztességes, elfogulatlan kritika tárgya, de csak — és ebben rejlik a városi kongresszus eredendő hibája — belülről!

Kivülről kritikát gyakorolni, külön mellékszervezetet csinálni, a hivatalos kongresszus előtt három héttel ellenkongresszust összehívni annyit, mint amikor a parlamenti ellenzék valamért a kellefőnél jobban megharagszik, a törzst — a legközlebbi vendéglőben — ellenparlamentesdítő játszik. Láttunk mi már ilyent a román nagypolitikában is, ez nem ér semmit, eredménye is egyenlő a nullával. Mi, egyvéleményen lévők, egészen mást vártunk városi elvbarátinktól. Azt vártuk, hogy a dési

hivatalos kongresszus előtt, mondjuk Kolozsváron, tartsunk előértekezletet, tárjuk fel sérelmeinket és kívánságainkat, lépünk fel egységesen kritikánkban, szervezzünk meg egy egységes ellenzékot, de — kellő időben és kellő helyen, na meg kellő formák között. Erre az egységes állásfoglalásra szükség van és még nincs elkészve és — bizva a vezetőség jóhiszeműségében — ilyen egységes objektív kritikától sokkal több eredmény várható, mint az ellenparlamentesdítő játéktól.

A másik hatalmas enyhítő körülmény az, hogy a besztercei ortodox központi iroda egy — bár hivatalosan elismert — mégis csak erkölcsi testület és ebben a „csak”-ban sok van kifejezve. Köztudomású, hogy egy erkölcsi testület a mai idők mentalfitásának megfelelően lényegesen kevesebbet tud produkálni, mint egy eszközeiben nem föltétlenül válogatós egyén, vagy egy anyagiakban jól megalapozott részvénytársaság... Itt mégis csak disztinzióval kell! Ezt a lényeges körülményt az igazságos kritikának szem előtt tartani kötelessége.

Egyenesen veszedelmét látjuk a városi kongresszusnak abban a tényben, hogy az az ortodox rabbi egyenes tiltakozása ellenére lenne megtartva. Ez volna az első nyilvános etappja annak az egyes ortodox hitközségekben felbuzgó rabbiellenes propagandának.

Kampóskeresztes botrány a bécsi Világkereskedelmi főiskolán

Az antiszemita diákok megzavarták a zsidó diákok gyűlését

Bécs, november 13. Tegnap délután a bécsi Világkereskedelmi Főiskolán (Hochschule für Welthandel) esznya antiszemita zavargások zajlottak le. A főiskola zsidó hallgatói ugyanis az iskola egyik tantermébe gyűlést hívtak össze. A tanácskozás már javában folyt, amikor a kampóskeresztes diákok benyomultak a terembe és botokkal támadták zsidó kollégáikra. Erős dulazkodás támadt, amelynek hevében mindkét részen pofonok és ütlegek estek. A támadók a verekedés lezajlása után egy Trimmel nevű kampóskeresztes diák vezetésével bementek az előadóterembe és közölték a tanárokkal, hogy Bécs német diáksága megbízásából ki fogják verni a zsidókat. Amikor a tanárok a kampóskeresztesek pökhendi föllépése miatt a rektorhoz akartak menni, Trimmel kijelentette, hogy ez egészen fölösleges, mert a rektor jóváhagyásával történik az egész akció. A zsidó diákok, hogy a további pro-

amely az ortodoxiát alapjában támadhatja meg. Elfelejtik elvbarátaink, hogy az 1868-i kongresszus alapvető hibája az volt, hogy a statutumok „fizetéses alkalmazottak”-nak degradáltak a rabbiakat, ez volt a szakadás egyik oka és ezen később maguk a kongresszusi hitközségek is enyhítettek. Fundamentális elve az ortodoxiának, hogy a rabbi községekben vallási és ezzel szorosan összefüggő anyagi kérdésekben szüverének. Ezen áll, vagy bukik az ortodoxia. Ott, ahol ezen elvet kikézdtek, omladozik az ortodoxia bevehetetlennek hitt vára. Döreség volna ebbe azt belemagyarázni, hogy a hitközségek anyagi nehézségeiből való kibontakozás csak a rabbi által remélhető, sajnos, a hitközségek rettenetes anyagi bajainak likvidálása oly súlyos probléma, mint amilyen súlyos az egész világ gazdasági romlása. De vajjon a segítség hamarabb jön-e egy veszedelmes precedens alkotó mellékszervezet megalakulásával? Megengedheti-e magának az erdélyi ortodoxia azt a beláthatatlan következményekkel járó könnyelműséget, hogy a meglévő államilag elismert szervezetét meglágya, újabb szervezetet létesítsen, amely már születésének körülményeinél fogva is magában hordja a széthuzás bacillusait? Csináljuk meg a széthuzás kongresszusa helyett az egységes frontot a dési országos kongresszusra, ne tartsák meg a városi kongresszust, veredjük ki a magunk igazát parlamenti eszközökkel a szolidaritás alapján az ortodox szervezetet belül. Ezt üzenem Váradra...

az emberi hűség készítette partnerét arra, hogy a mérkőzés finisében feladja a versenyt — vagy, hogy táncszerű kifejezéssel éljünk — kikoszorozza Stellát. A verseny eredményeit ugyanis három óránként plakátírozták ki a főváros különböző pontjain. És a plakátból kifejejtették Stella partnernek nevét, aki erre jogosan felháborodott. Lényegében hát miért strapálta magát hosszú órákon keresztül? És a zsüri minden intervenciója hiábavaló volt. Sőt. A ragyogó terméti Stella mélytűző szeméi is hiába kérelték a partnert.

Es itt megnyilatkozott Stella egyik szép és emberi tulajdonsága. Stella nem akart mással táncolni. Stella hűséges maradt. Es hűségéért nem döntötte meg a világrekordot. Pedig lakkeipőben, magas sarokkal, loknis estélyi ruhában táncolt szegény hatvanéket óránt és mindig sikkesen, diszkrétén, elegánsan. Határozottan kár érte. Tanulásig: aki hű a partnerhez, ne menjen távtáncversenyre.

Nagyobb szerencséje volt Octav Radulescunak, akinek nem voltak ilyen fajta előtélétei. Huszonegy éves fiatal ember, mit ő a hűségéről? Octav Radulescu 77 órát táncolt egyfolytában, ez alatt az idő alatt újultá táncolt harminkét partnert. (Nagy kunszt! — mondaná valaki — nem Léwy Stellával táncolt.) Összesen járt 1384 turt, ebből 462 tangót, 462 foxtrotot és 462 vals-bostot. Mellé szép lassan leléptek a porondról összes ellenfelei. Florian-Draghiciu Vulcan és Nicolae Popur. Csak Octav Radulescu maradt a porondon, illetőleg a parketten és sehogsem akaria abbahagyni a táncot. Kedélyeskedik, viccel, mint ahogy egy országosnévű bajnokhoz illik, aki horribile, már huszonegy éves korában számít az összes női szívekre, babérra és egyebekre... Végteleül kedves fiu, csak hogy van egy kis mellékönye: ő ugyanis Románia marathoni futóbajnoka és ezért olyan profi ize van ennek a rekordnak, pedig a tánc, még a távtánc is, ugyebár színamatór sport... ő lett tehát Románia marathoni távtáncbajnoka is, aki vasárnaptól esütőtökig táncolt egyfolytában... Birta volna tovább is, de a zsüri nem engedte. A zsürinek az volt az álláspontja, hogy a tánc nem a végkimerülésig, hanem a többiek visszalépéséig megy. Octav barátunk haragudott is: „Hölgyeim és uraim — mondotta — én szerettem volna még szombatig táncolni, de a zsüri nem enged...”

Octav Radulescunak ezzel a kijelentéssel is, no meg a teljesítményével is, örült sikere volt. A hölgyek között különösen. Ami érthető.

A győztes a minibuszon kívül 30 ezer lejt nyert. Ezzel szemben testsúlyából két kilót veszített. Léwy Stella is kapott harmincezeret, a második férfiversenyző huszonezert. Meg kell állapítani, hogy ezt az összegét megérdemelték.

AZ UJ BRAZILIAI KORMÁNY FELOSZLATA A TÖRVÉNYHOZO TÖLETEKET
Newyork, november 13. Rio de Janeiroból jelentik, hogy az új kormány feloszlatta a szenátust, a képviselőházat, a tagállamok kerületi tanácsait és a községi képviselőtestületeket. Az új választások dátumát még nem hozták nyilvánosságra. A feloszlattott testületek közül egyedül a képviselőháznak járt le a mandátuma.

Katonai panama-per Budapest.
Budapestről jelentik: A katonai lótap panama förtárgyalását zart ajtók mögött ma megkezdtek. Ezuttal csak katonai személyek szereplése felett mondanak itéletet. Beidéztek a förtárgyalásra két gazdasági és két orvoszakértőt is.

Eszperanto
Esperanto—Magyar I. rész: füzve ára 95 lej egészvk. 136 lej Magyar—Eszperanto II rész: füzve 204 lej, egészvköt. 238 lej. Teljes kiadás egybekötve 340 lej. Vidékre utánvétellel küldi Lepage, Cluj

HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

A bukaresti táncverseny győztese

462 tangóval, 462 bosztonnal és 462 foxtrottal 77 óra alatt újultá táncolt 32 partnert

Léwy Stella, a női távtáncolás zsidó nemzetiségű Európa-bajnoka hű volt partneréhez és ezért elesett a világbajnokságtól

Bucaresti—Bucarest, november 13. (Az Uj Kelet tudósítójától). A Chateaubriand étterem közönsége izgalmas órákat élt át. Három napig futták itt a szakszofont éjjel és nappal, a napnak minden szakában, fáradhatatlanul. Kimerültek az összes bukaresti szakszofonosok. Kimerültek az összes zsüritagok, kimerült a nézőközönség, de bírták az iramot a rekorderek, akik Bukarestben táncolták végig a táncolás világbajnokságát. Bizonyára akadnak emberek, akik a távtáncolás sportját örületnek minősítik. Lehetnek olyanok, akik a rekordjavítási kísérletek századában is megvetendő kinövésnek tartják azt, hogy valaki három napot és éjszakát táncoljon keresztül. De akárki hogyan minősíti, tény, hogy a hetvenhét órai egyhuzamban való táncoláshoz szükséges izom mellé jelentékeny humor is kell. És minden ellenvéleménnyel szemben kell álljon az a tétel, hogy örvendetes az, ha valakinek ebben a szomorú világban olyan

humora van, hogy azért még két kiló súlyfogyasztást is feláldoz. A Chateaubriand étteremben befejeződött a táncverseny. Sikerral. Mert egy a verseny hölgy, mint férfi versenyzői szenzációs teljesítménnyel kvalifikálták magukat arra, hogy a távtáncolás világotlimpiásán méltóan képviselhesék Románia színeit. Egy kis külföldi propaganda pedig nem árt. Léwy Stella, a bukaresti távtáncbajnokság zsidó nemzetiségű bajnoka volt az egyik. Megdöntötte a távtáncolás eddigi európai rekordját. Léwy Stella 62 órát táncolt egyfolytában, míg az eddigi távtáncolási hölgybajnok mindössze 53 órácskát tudott táncolni egyhuzamban. De Léwy Stellát csak balszerencséje ütötte el attól, hogy ne nyerve meg a világbajnokságot is, ami pedig már valamivel több, de mi az egy Léwy Stellának? Csak 65 óra. Léwy Stellának pedig most nagymama koráig oka lesz arra, hogy az emberi hűséget kárhoztassa. Ez

Valószínű

Öt tagu

Az ellenzék hogy Weiz

A középo

London, nov Comite london berekesztették. határozta, hogy resszust febru A kongresszus lölték ki, az megfontolás hogy ne-e tarts resszust.

Addig, míg egy öttagu pol tottak, amelyu Weizmann és akcióikban irá politikai bizott Leo Motzkin lesznek, ezenki tartottak a Va kai cionisták k

Az Actions C határozatot fog legfontosabb az mondja, hogy a középszaltályi törekedni. Az tiltakozását fej ellen és hozzája wish Agency el a Felér Kör A politikai hosszas tárgya ménye volt. A nap délután ér az Actions Con ten vonakodott hogy Weizman tika bizottság az ügyeket a k

Az Actions C redes bejelen Agency által k fíkáthól 1500 Gyarmatügyi E cy pénzügyi h és igen keserü volna elegendő lucok bevánd sára.

Igen h Kish ezredes erőteljesebbé t lehet az egy Könyvre. Pénz munka. A Jew kénytelen volt ezer fontos m gozni, amely n új konstruktív tól fogva kevé

HOTE

Str. Reg. M Három év óta hirre emelke 100 szoba mind tés). Telefon. K

40 luxus-apart igényeket kiel vasóterem, étte A súlyos gazd leszállítottuk az Ujítás: Szoba és fürdő Utazók messze

Valószínűleg Amerikában lesz a cionista világkongresszus

Öt tagu politikai bizottságot választottak az Executive irányítására

Az ellenzék csak abban az esetben volt hajlandó hozzájárulni, hogy Weizmann vezesse tovább az ügyeket, ha politikai bizottságot választanak

A középosztályi elemek bevándorlásának fokozását határozta el az Actionscomité

London, november 13. Az Actions Comité londoni ülését tegnapelőtt este berekesztették. Az Actions Comité elhatározta, hogy a cionista világkongresszust február elejére összehívják. A kongresszus helyét egyelőre nem jelelték ki, az exekutive mindenesetre megfontolás tárgyává fogja tenni, hogy ne-e tartsák Amerikában a kongresszust.

A politikai bizottság

Addig, míg a kongresszus összeül, egy öttagu politikai bizottságot választottak, amelyek az a feladata, hogy Weizmann és az exekutív politikai akciókban irányítsa és támogassa. A politikai bizottság tagjai dr. M. Eder, Leo Motzkin és Nachum Goldmann lesznek, ezenkívül egy-egy helyet fenn tartottak a Vaad Leumi és az amerikai cionisták képviselőinek.

Középosztályi elemek letelepítésére kell törekedni

Az Actions Comité több igen fontos határozatot fogadott el. Ezek közül a legfontosabb az a határozat, amely kimondja, hogy a Nemzeti Alap földjén középosztályi elemek letelepítésére kell törekedni. Az Actions Comité érlelyes tiltakozását fejezte ki a Fehér Könyv ellen és hozzájárult ahhoz, hogy a Jewish Agency exekutívje ne ismerje el a Fehér Könyvet.

A politikai bizottság megalapítása hosszas tárgyalásoknak a következménye volt. A vezetőségi krízis vasárnap délután érte el a tetőpontját, mert az Actions Comité ellenzéké kifejezetten vonakodott hozzájárulni ahhoz, hogy Weizmann és az Exekutive politikai bizottság nélkül tovább vezessék az ügyeket a kongresszusig.

Fokozott áldozatkészségre van szükség

Az Actions Comité ülésén Kish ezredes bejelentette, hogy a Jewish Agency által kért 2100 munkás-cerfizikából 1500-at fog engedélyezni a Gyamatügyi Hivatal. A Jewish Agency pénzügyi helyzete rendkívül súlyos és igen keserű ironia volna, ha nem volna elegendő pénzügyi alap a chaluchok bevándorlásának finanszírozására.

Igen helyes volt — mondotta Kish ezredes —, hogy itt a munka-erőteljesebb tételéről beszéltünk. Ez lehet az egyetlen felelet a Fehér Könyvre. Pénz nélkül azonban nincs munka, a Jewish Agency exekutívje kénytelen volt Palesztinában négyszáz ezer fontos minimális büdzsével dolgozni, amely minthogy nem készült fel új konstruktív munkára, már kezdettől fogva kevésnek bizonyult. Így te-

hát elkerülhetetlenül szükséges volt nemcsak ennek a minimális büdzsének az előteremtésére, hanem a költségvetés kiegészítésére is komoly gondot fordítani. Az exekutive az Egyesült Államokban bejelentett kampánytól igen jó eredményt vár, azonban különböző okok miatt ez a kampány csak a jövő év elején veheti kezdetét, közben pedig a munka tovább folytatására jelentős pénzüsszegekre van szükség.

Dr. Hantke, a Keren Hajjeszód direktoriumának igazgatója, bejelentette, hogy az év végével súlyos kötelezettségek teljesítésére vár a Keren Hajjeszódra. A világszerte uralkodó krízis kedvezőtlenül befolyásolta ugyan a Keren Hajjeszód-gyűjtéseket.

Szombaton délelőtt nyílik meg a parlamenti ülés

Még mindig nem készült el a költségvetés, mert négy milliárd helyett csak kettőt tudtak megtakarítani a tisztviselő leépítéssel

A liberálisok csak az uralkodó kedvéért térnek vissza a parlamentbe

Bucuresti—Bukarest, november 13. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Szombaton délelőtt ünnepélyes külsőségek között nyílik meg a parlament őszi ülészaka, amely ezúttal a politikai élet egy előreláthatólag igen izgalmas periódusának megnyitását is jelenti. Az ellenzéki pártoknak a parlamentbe való visszatérésével a törvényhozótestület két háza előreláthatólag szennvedélyes viták és támadások színhelye lesz. A kormány helyzetét ezenfelül is súlyosbítja az, hogy a beszarabiai sterista parlamenterek most már nyíltan ellenzékbe mentek a nemzeti-parasztpárttal szemben s mindezek tetejébe az erdélyi kormány-párti képviselők és szenátorok között is van néhány elégedetlen. A költségvetés vitája előreláthatólag ugyanezek szennvedélyes összetűzésekké fog okot szolgáltatni.

Még mindig nem készült el a költségvetés

A költségvetési tervezet két nappal a parlament megnyitása előtt még mindig nem készült el, bár a számvetőségi törvény értelmében már szeptember 15-én be kellett volna fejezni az előkészítési munkálatokat. Popoviciu pénzügyminiszter ma egy igen ingerült hangú körlevelet küldött szét a minisztériumokat, felszólítva őket, hogy haladéktalanul készítsék el és juttassák el hozzá a költségvetési tervezeteiket. Egyelőre azonban csak a földművelésügyi minisztériumban sikerült a költségvetés tervezetét a pénzügyminisztériumi utasításoknak megfelelően elkészíteni. Mad gearu földművelésügyi miniszter a kapott utasításoknak megfelelően készültvitte a kért redukeciókat és a költségvetést már el is juttatta Popoviciuhoz. A többi minisztériumok ezzel szemben arról panaszkodnak, hogy nem tudják a kért megtakarításokat, különösen a személyzeti redukeciót keresztülvinni. A minisztériumokban eszközölt megtakarítások eddigi összege mindössze 2 milliárd lejt tesz ki, holott minimálisan 4 milliárd lejes redukecióra van szükség.

A kormány tagjai tegnap este Mironescu elnöklete alatt minisztertanácsot tartottak, amelyen a költségvetés kérdései is szóba kerültek. Mironescu felhívást intézett minisztertársaihoz, hogy a legnagyobb energiával és minden egyé-

Az első benyomás

maradandó — s ez a fogak szépségétől függ. Csak az ápolt fogak teszik Önt rokonszenvenné, csak a tiszta lehelet teszi kellemessé Önt a bizalmas érintkezést.

Ha száját és fogait ápolni akarja, nem nélkülözheti az Odolt. Csak az Odolnak van meg az a kettős, kellemes hatása, hogy tiszta leheletet ad és fertőtleníti a száját, és a fogakat.

Az Odol antiszeptikus.

ezzel szemben azonban az ujonnan előállott politikai helyzet azt az elhatározást érlelte meg a zsidó népben, hogy a Palesztina-munkát az eddiginél sokkal nagyobb energiával kell tovább folytatni. A cionista erőket azonban nem szabad külön gyűjtési akciókkal szétforgácsolni, hanem minden energiát koncentrálni kell a Keren Hajjeszódra. Ha a kongresszust a tél közepén tartják meg, úgy ez a Keren Hajjeszód-akciót kedvezőtlenül befolyásolhatja és ezért kéri, hogy a kongressz-

szust legkésőbb január végére hívják össze. Hantke beszéde végén újra rámutatott a középosztályi elemek bevándorlási akciójának szükségességére.

Diesengoff tel-avivi polgármester a zsidó kézben levő földterületek sürgős betelepítése érdekében emelt szót, míg Jozef Sprinjak annak a kívánságának adott kifejezést, hogy az exekutive költségvetéséből nagyobb összegeket fordítsanak a chaluchok letelepítésére.

ni, vagy párttereket félretéve, vigyék keresztül a költségvetési redukeciókat. Itt említjük meg, hogy a képviselőház és a szenátus szombat délután tartják meg első rendes ülésüket, amelyeknek tárgysorozatán a tisztikar megválasztása szerepel. Elnökké minden valószínűség szerint ismét Pop-Cicsó Istvánt, illetőleg Traian Bratu professzort fogják megválasztani. Ezzel szemben változás lesz az alelnökök névsorában. Így az erdélyi képviselők a miniszterre avasztált Hatiegan Emil helyébe Mihai Serban kolozsvári akadémiai rektort, a második, erdélyieknek fenntartott helyre pedig Coltor balázsfalvi kanonokot jelölik.

Bucuresti—Bukarest, november 13.

Hóvihar és jégeső pusztít Prágában

Az orkán egy időre teljesen megbénította a forgalmat

Prága, november 13. Kedden délelben rövid ideig tartó, de roppant erejű hóvihar vonult végig a csehszlovák fővárosban.

Már délelőtt borús, sötét idő volt, úgy, hogy nemcsak a házakban, hanem az utcákon is meg kellett gyújtani a villanylámpákat. Délben hirtelen rettenetes hóvihar száguldott végig Prága városán s az orkánserű vihart jégeső kísérte.

Negyedórán át dühöngött a vihar

A liberális párt vezérbizottsága ma délelőtt ülést tartott, amelyen Deua felolvasta a liberális pártnak a parlamentbe való visszatérését bejelentő nyilatkozatát. A nyilatkozat hangsúlyozza, hogy a liberális párt kizárólag az uralkodó felhívásának tett eleget akkor, amídon ismét részt kért a parlament munkájából. Ez azonban a legkevésbé sem jelentheti, hogy a liberálisok megváltoztatták volna állásfoglalásukat a kormánnyal és a jelenlegi parlamenttel szemben. A liberális párt a Mironescu-kormányt a Maniu-kabinet folytatásának tekintti és fenntartja vele szemben mindazokat a vádakokat és kifogásokat, amelyeket elődjével szemben hangoztatott.

olyan erővel, hogy lehetetlenné tette az utcán való tartózkodást. A forgalom ugyanszóval teljesen megbénult. Egy óra felé elmúlt az itéletidő és a forgalom is megindult. A hóvihar és a jégeső jelentős károkat okozott a városban és környékén.

BARHOL MEGJELENT KÖNYVET MEGKAPHAT AZ UJ KELET KÖNYVOSZTALYÁBAN.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelb. Rt.

Cluj (Kolozsvár), Piața Unirii (volt Mátyás király-tér) 7.

Bétfeltek előnyös kamat mellett fogad el és rendszerint felmondás nélkül fizet vissza Oicsó kölcsönökkel nyújt.

Fiókjai: Dej, Dicioanmartin, Alba-Julia, Targu-Mures, Oradea és Timisoara. (Dés, Dicső szentmárton, Gyulafehérvár, Marosvásárhely, Nagyvárad és Temesvár)

SAJÁT TOKÉI 143 MILLIÓ LEI

Affiliál intézetei: Tordaaranyos Vármegyei Takarékpénztár r.-t. urda (Torda), Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár r.-t. Aiud (Nagyenyed), Udvarhelymegyei Takarékpénztár r.-t. Odorheiu (Sz. elyudvarhely) és Cristur (Sz.-Keresztur, Szászrégenvidki Takarékpénztár és Hitel r.-t. Reghin (Szászrégen), Népbank r.-t. Huedin (B.-hunjad.) Szamosujvár Hitelbank R.-t. Gherla (Ezamosujvár).

Minden bankügylet legelőnyösebben végez. Áruraktárai a vasút mellett.

szította partnerét zés finisében felvagy, hogy táneünk — kikosarazny — eredményeit gént plakátirozták zó pontjain. És a k Stella partneré ogosan felháboro t miért strapálta a keresztül? És a enciója hiábavaló zó termetű Stella hiába kértették a

ott Stella egyik onsága, Stella nem i. Stella hűséges nem döntötte meg g lakkeipőben, ma s estélyi ruhában ankét órán át és kretén, elegánsan. e. a partnerhez, ne nyre.

je volt Octav Ra nem voltak ilyen szoneyéves fiatal gról? Octav Radn egyfolytában, ez gultta táncolt har Nagy kunszt! — nem Léwy Stella. jant 1384 turt, eb foxtróttol és 46? szeptassan lelénz esellenfelei. Flo an és Nicolae Pop glescu marad a p arketten és sehogy yni a táncot. Ke mint ahogy egy or oz állik, aki horri ves korában számít e, haberra és egye kedves fiu, csak s melléközöngé: a arathon futóba jne ofi ize van ennek a tunc, még a táv amatör sport... 0 maratonit távtánc rnapról esütörtökig ... Birta volna te en engedte. A zsi llosonútgja, hogy a neülesig, hanem a g megy. Octav ba is: „Hölgyeim és én szerettem táncolni, de a zsi ak ezzel a kijelen teljesítménnyel is hölgyek között kit

uszon kívül 30 ezer emben testsúlyból a Stella is kapott odik férfiverseny

ni, hogy ezt az ősz k.

KORMANY FEL VENEYHOZO TES EKET

er 13. Rio de Ja gy az új kormány st, a képviselőhá erületi tanácsait és t-stületeket. Az új t még nem hozták elosztott testületek viselőháznak járt le

eranto

Magyar I. rész: egészvk. 136 lej eranto II rész: egészvköt. 238 lej, ybekötve 340 lej. nvétell küldi e, Cluj

UJ KELETBEN

HOTEL PALACE

CERNAUTI.

Str. Reg. Maria (Rathausstr.) 18. Három év óta fennálló és máris világhíre emelkedett elsőrangú szálloda. 100 szoba mindégik fürdőszobával (Grátis). Telefon. Hideg és meleg folyóvíz. Központi fűtés. 40 luxus-appartement a legkényelmesebb igényeket kielégítő komforttal. Lift, olvasóterem, étterem, borhely, tisztító és vasalóműhely stb. A súlyos gazdasági krízis miatt mélyen leszállítottuk az árakat és töröltük a borralvót.

Utítás: Szoba teljes ellátással a la carte és fürdőszobával naponta 250. Utazók messzemenő kedvezményben részesülnek.

AZ IGAZGATÓSÁG

Ahol az alexandriai gazdagok és szegények mulatnak

Alexandria, november 13. Jó és aránylag olcsó alkalom az egyszerű halandó számára megnézni a közelről Egyiptom krónusait Alexandriában. Az ember szombaton este felölti szmokingját és ünnepelheti az uraságok szokásos week-endjét, vagyis mindenekelőtt megva-csorázik San Stefano Ramleh Kaszinójában.

San Stefano lelegegységű fűrdőhelye azoknak a szórakozó helyeknek, amelyek néhány kilométerre vannak Alexandriától és amelyek sok tekintetben hasonlítanak a német főváros Heringsdorffjához és Ahlbeckjéhez. Néhány pennyért kijuthat az ember villamoson, de ezt természetesen csak koldusembernek teszik, az alexandriaiak egy fölső-ges autót teszik meg ezt az utat a világ első márkáin. A Kaszinó-hotel előtt, amely a kairói Menah-House és Shephard's világhotelek vezetése alatt áll, hosszú sorban vonulnak fel nyolcvan lőerős gépkocsik.

Eső pillanatra a társaság mindössze azzal különbözik egy hasonló európai társaságtól, hogy ők maguk, de hölgyeik is szépek, néhány obligát angol spinstertől eltekintve. Ezek a fél, vagy negyed spanyolok, ezek a görög nők, ezek a libanoni hölgyek, ezek a szíriaiak és olasz asszonyok, akiknek ereiben sokszorosan mixtelt vér folyik, legfinomabb virágai a Kelet eme részének. Egészen különös ellentétjük az angol katonatisztek kicsiny csoportja hölgyekkel, akik élénk, természetes arszínnel valahogy úgy hatnak itt, mint mezei virágok az exotikus orchideák között.

Egyébiránt nehéz dolog az embernek kiismernie magát. A négy csöndes ur, aki a mellettem lévő asztalnál ül, egészen észak-európai arculattal csupa tősgyökeres egyiptomi herceg. Szemben a fekete szépség, aki olyan, mint egy pasának a háremhölgye, egykor egy olasz hercegné volt a felesége. Most egyszerű Madame S. Azonban polgári szíriai neve mögött az egyiptomi fontok teljes milliója hallgat. Az egyiptomi fontok mellesleg valamivel jobban állanak az angol fontnál.

Egy óra múlva a roppant gazdag és előkelő urak közötti tartózkodás kissé unalmasá válik és jót tesz, ha az ember körülnéz ismerősök után, akik hajlandók kiutazni „Le pré fleuribe”, akiknek tehát saját autójuk van. Mert oda már nem megy közúti vasút és a taxi egy vagyonba kerül. „A virágos mező” mostanában nagyon kedvelt helye a gazdagoknak. Ide gyűlekeznek a bank és kereskedelmi világ előkelőségei vacsora után, családostól, asszonyaikkal és leányaikkal, az ismerősök köréből származó fiatalemberekkel, vagy a cég jobb alkalmazottaival. Mert a jó családból származó hölgyek táncolni akarnak és ez csak a család fő patronátusa alatt történhetik. A fejedelmi gazdagságú kereskedők leányainak sokkal kevesebb a szabadsága, mint európai kollégáiknak. Valósággal bizonyos háremféleiben élnek. Fiatal leányok egyedül semmi körülmények között ki nem járhatnak.

Ha a családok éjjeli egy óra felé jó éjszakát mondanak és sulyos gépeiken hazatérnek, az aranyifjúság megkurb-lizza könnyű sportkocsiját és kibájt a Nousha-parkba. Ez egy pompás tropikus kert a város periferiáján. A kert Alexandria egy gazdag görög polgára ajándékozta a városnak.

A Nousha-parkban a fiatal alexand-

riaiak a belga királynak köszönhetik, hogy itt mulathatnak. A király ugyanis Alexandriában való tartózkodása idején a kertben épített pavillonban lakott, ezt a pavillont most átalakították ragyogó éjjeli lokállá. Itt ugyan nem a leggazdagabbak és nem a legelőkelőbbek vannak együtt, hanem a legvidámabbak és legérdekesebbek. Amit az ugynevezett „jó családok” asszonyai és leányai nem tehetnek meg, itt az elárusító és gépirókissasszonyok a legteljesebb

szabadságban élhetnek. Mindenkinek megvan a maga barátja, némelykor a „társaságnak” egy-egy gazdag fia ez a barát, a legtöbbször azonban irodai, vagy üzleti kolléga.

Az ember azzal a nyugodt érzéssel ül ezen a helyen, hogy elvégre mindenütt működik a kiegyenlítő igazság. St. Stefanóban és kint „A virágos mezőn” százszor annyiba kerül a fogyasztás, mint itt. Ezzel szemben a Nousha-parkban százszor több életöröm uralkodik.

Egy amerikai egyetem körkérdése, amelyre a zsidó diákok igennel feleltek

Több amerikai tröszt vonakodik zsidókat alkalmazni

A newyorki telefon-társulat numerusz klauzusa

Newyork, november 13. A Newyork City College pár héttel ezelőtt hallgatói között körkérdést intézett, amelyben többek között ezt a rovatot is kellett tölteni: Volt-e komoly akadály annak, hogy az ön származása és vallása miatt bizonyos állást, vagy foglalkozást el ne nyerhessen. A kérdettek negyven százaléka igennel válaszolt. E válaszok alapján meg lehetett állapítani, hogy a Standard Oil Company a zsidó vallásuk iránt egészen nyíltan averzióval viseltetik, ugy-

szintén az Edison Company, amely azonban vallási alapon kezeli alkalmazottait és majdnem kizárólag anglikánokat alkalmaz üzemében. Számos zseniális elektrotechnikus pályázatát utasították vissza, mert más vallásuk voltak. A newyorki telefon-társulat viszont numerusz klauzust vezetett be és alkalmazottainak csak egy hányada lehet nemkeresztény. Az antiszemitizmus tehát a demokráciának ebben a nagy országában is uralomra jutott.

Még mielőtt a Pasteurba szállították volna, a vasuti állomáson tört ki a veszettség egy tíz éves kisfiun

Egy héttel ezelőtt harapta meg a kutya

Cluj-Kolozsvár, november 13. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma éjszaka borzalmas látványban volt részük azoknak, akik a vonatérkezések leforgalmasabb időpontjában a pályaudvaron tartózkodtak. A harmadosztályú váróterem ajtaját egyszer valaki váratlanul felnyitotta és egy segítséget kiáltó ember rohant ki rajta. Az állomási rendőrség

emberei azonnal odarohantak, ahol a hatalmas embertömegtől körülveve egy fiatal gyereket láttak a váróterem padlóján fetrengeni. A szerencsétlen fiatal fiú artikulálatlan hangokat hallatva üvöltött és meg-megrázkódó teste szörnyű belső kinokról tanuskodott. Az első pillanatban epilepsziás rohamot sejtettek a szerencsétlenség mögött, mert a

Megnyílik novemb. 15-én

Kozmetikai Intézet
Orvosi vezetés, Diathermia, Quarz, Ingven szaktanás Hölgy fodrászat, manicure Szokásos fodrászati árak. Piata Mihai Viteazul 40. (Babospalota)

kisfiúnak a szája habzott és eszméletlen volt. De amikor valaki hozzá akart nyulni, a gyermek körül zokogó szülők ijedten óvták az embereket, azt állítva, hogy a fiú veszettség áldozata, mert egy héttel ezelőtt egy kutya harapta meg, amelyről csak most állapították meg, hogy veszett volt.

Az állomási rendőrségtől azonnal a mentőkhöz telefonáltak, ahonnan öt perc alatt meg is érkeztek az első segéllyel. De mire a mentők kocsija az állomás elé gördült, Pop Stefan tízéves máramaroszigeti kisfiú már kiszervezett. A mentők szállították a bonctani intézetbe. A kisfiu haláláért a tudatlan szülők is felelősek, akik nem hozták be azonnal a Pasteur-intézetbe a megharapott gyereket.

KÁBITOSZERCEMPÉSZEKET TARTÓZTATOTT LE A NEWYORKI RENDŐRSÉG

Newyork, november 13. A Manhattan negyedben a rendőrség csempészervezetet leplezett le. Számos letartóztatást eszközöltek. A csempészek Európából kábítószereket szállítottak tiltott uton Amerikába.

A letartóztatott newyorki kábítószercsempészek túlnyomóan Dél-Európából csempészték az ópiumot és kokaint Amerikába s Newyork kínai vendéglőiben árusították titokban rendelőknek. Az őrizetbevetettek között van husz görög matróz, hat ázsiai származású kívándorló és három nő.

AZ ANGOL PIACOKON MÉG EGYRE TART AZ OROSZ DUMPING ÁRROMBOLÓ KINÁLATA

London, november 13. Az angol piacokon még tart az orosz áru példátlan olcsó árakon történő kinalata. Nagy teleteket sehohsem ajánlanak, de most is olyan olcsó árakat kérnek, hogy a bel-földi termelés nem is gondolhat arra, hogy a versenyt felvegye velük. Az olcsó árak a kis mennyiségek mellett is megteszik árromboló hatásukat.

Egyik angol gazdasági lap szerint az oroszok a dumpingárukért befolyó pénzeket nem viszik be Oroszországba, hanem a külföldi bankokban helyezik el. Az intézkedés okát ezidő szerint még világosan nem látják.

VENIZELOSZ LEMONDÁSRA KÉNYSZERÍTETTE A GÖRÖG HADÜGYMINISZTERT

London, november 13. A Morningpostnak jelentik Athénből, hogy a görög kormány hadügyminiszterét, Sonhosios Venizelosz angorai utja után kényszerítette lemondásra, mert a hadügyminiszter nem akart, vagy nem tudott eleget tenni a miniszterelnök azon követelésének, hogy a görög hadsereget tisztítsa meg az ellenforradalmi elemektől.

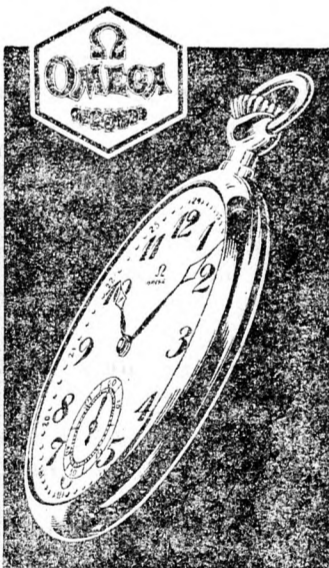
LONDONBAN — ALKOTMANYOZO KONFERENCIA. — BOMBAYBAN TUNNETES ÉS GYÁSZNAP

London, november 13. Bombayi jelentés szerint a hindu nacionalisták ma az indiai alkotmányozó konferencia megnyitása napján több helyen nemzeti gyásznapot tartottak.

Bombayi jelentés szerint a nacionalista hinduk tüntetési során mintegy száz letartóztatás történt.

Csak 1300 Lei

Egy precíz óra mindenki részére!

Az Omega óra az amely mindig fiatal marad.

Minden egyes a 175 részből álló Omega-óra alkatrésze ezredmilliméter pontosságra van kiprobálva és így megállapított tény, hogy a járás által a szerkezet **ugyszólván nem kopik** és ezáltal az egész világon az

Omega-órát mint „egy életre elég” tekintik.

Kérje bemutatásra a legújabb „40,6 Omega-mintát”. Az Omega-óra egyedülálló versenytárs nélküli minőség. Mással nem pótolható.

OMEGA

EGY ÉLETRE ELÉG

Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt

Cluj-Kolozsvár, Cal. Reg. Ferd. 7. sz. Fióktintézet: Dej-Dés, Beclean-Betlen, Cehul-silvaniei-Szilágycseh, Jibou-Zsibó, Zilah-Affiliát intézetek; a Nagynyedi „Kisegítő” Takarékpénztár Rt., Aiud-Nagynyed és ennek Uioara-Marosujvári fióktintézte.

Saját tőkét
60 millió lei

Foglalkozik a banküzlet minden ágazatával. Átutalások bel- és külföldre legelőnyösebben és legpontosabban eszközöl.

Engedélyezett devizahely.

Uj Kelet az hánsági re...
Főszerkesztő:
Felelős szerkesztő:
Bakarest
Hátszegi Er...
Cikkeink utanny
megjelölésé

RUHÁT A

A hó lehullott az utcákon, a...
jelent. Jó időbe...
dósgépet jelent...
kialakítását...
telmet a jövőt...
poka a tél most...
kol olyanok sz...
a borsáraknak...
sincs! De ruháj...
marosi havason...
több, mint az or...

Adjon tehát...
pénzt a szűkölk...
nált ruhát —...
meknek valót...
jon és könnyítse

A k...

Vasárnap a...
Zsidó Diáksegély...
portja. Néhány na...
lelkes és áldozatk...
kult meg az Erd...
ző központi bizott...
vezetőség azóta se...
szik célkitűzéseit...
gyobb vidéki vár...
nak meg a helyies...
helyiesoport e hó...
előtt tíz óraker...
talységében alakul...
előkészítő bizottsá...
a zsidó diákság ó...
fogott.

Kommunist...
rekedése egy berl...
Berlinből jelentik...
zában, a „Kattaroi...
szanak egy szind...
utóbbi előadásán...
cialisták és komr...
és olyan karmát...
adást többször fél...
veszekedés folytat...
az előcsarnokban...
rendőrség ki nem...
listákat, mint a ko...

Csehszlovákia...
közi kölcsönről. I...
csehszlovák jegyb...
azt a hirt, hogy a...
váteteli bank iga...
szágnak adandó...
tárgyalt volna.

Lengyelország...
fordulója. Varsó...
ország függetlensé...
nepén a csapatok...
tak Pilsudski ma...
előtt. Moszeiszki...
diplomáciai kar...
adott.

SZTRAJK...
RABAN. Párizs...
ton este a párizs...
Mesterdalnokok el...
megtartani. A má...
a színház gépész...
azonnali fizetés...
Hosszu tárgyalás...
hogy a harmadik...
felállítják és negy...
meg is kezdtek ez...

A walesi her...
zett a Do. X. óriás...
ból jelentik: A wa...
lógépen a calshoti...
hogy a Do. X. né...
megtekintés. A tr...
szeti légi kikötőbe...
géptervező mérnök...
és kalauzolták a...
lesi herceg itt bem...
Christiansent és a...
ját. A repülőhajó b...
szemlézése után Ch...
a gép magasba em...
lógép a trónörökös...
óras repülőtra in...
pült Southampton...
lést vézettef Wight...
és azután visszatér...
kikötőbe.

emb. 15-én

HIREK

Uj Kelet az egyetemes erdélyi és hánsági zsidóság napilapja
 Főszerkesztő: Dr. Marton Erno
 Felelős szerkesztő: Jámor Ferenc
 Baksarost szerkesztőség:
 Hírszerző: Hotel Imperial
 Cikkjeink utánoyomását csak a forras megjelölésével engedjük meg

RUHÁT A BORSALAKNAKI

A hó lehullott, erős vihar szögdült az acékon, a levegő lehült: a tél megjelent. Jó időkben a tél az otthoni boldogságot jelentette. De most? Kétségteljesen a jövőtől! A szegény ember pokla a tél mostanában és milyen pokol olyanok számára, akiknek — mint a borsaloknak — rendszeres hajlékuk nincs! De ruhájuk sincs és fűt a máramarosi hácsak között a tél rettenetesebb, mint az ország más vidékén.

Adjon tehát mindenki, aki teheti, pénzt a szűkölködőknek és adjon használt ruhát — nőnek, férfinak, gyermeknek valót — a didergőknek. Adjon és könnyítsen lelkiismeretén.

A borsai segélybizottság kolozsvári központja

Vasárnap alakul meg az Erdélyi Zsidó Diákszegélyző kolozsvári helyi csoportja. Néhány nappal ezelőtt rendkívül lelkes és áldozatkész hangulatban alakult meg az Erdélyi Zsidó Diákszegélyző központi bizottsága. A megválasztott vezetőség azóta serény munkával igyekszik felkészíteni a megvalósítást. A nagyobb vidéki városokban sorra alakulnak meg a helyi csoportok. A kolozsvári helyi csoport e hó 16-án, vasárnap délután tíz órakor tartja a Salom-klub helyiségében alakuló ülését, amelyre az előkészítő bizottság ezúton is meghívja a zsidó diákság összes barátait és partfogóit.

Kommunisták és szocialisták verekedése egy berlini színház nézőterén. Berlinből jelentik: Berlin egyik színházában, a „Kattaroi matrózok” címen járt szának egy szindarabot. A darab legutóbbi előadásán a nézőtérben lévő szocialisták és kommunisták összevessztek és olyan larmát csaptak, hogy az előadást többször félbe kellett szakítani. A verekedés folytatódott az előadás után az előcsarnokban is egész addig, míg a rendőrség ki nem zavarta úgy a szocialistákat, mint a kommunistákat.

Csehszlovákia nem tárgyal nemzetközi kölcsönről. Prágából jelentik: A csehszlovák jegybank részéről cáfolják azt a hírt, hogy a bazeli nemzetközi jóvátételi bank igazgatótanácsa Csehszlovákiának adandó nemzetközi kölcsönről tárgyalna.

Lengyelország függetlenségének évfordulója. Varsóból jelentik: Lengyelország függetlenségének évfordulója ünnepe a csapatok diszmenetben elvonulnak Pilsudski marsall. miniszterelnök előtt. Moszciszki köztársasági elnök a diplomáciai kar tiszteletére bankettet adott.

SZTRAJK A PÁRIZSI OPÉRÁBAN. Párizsból jelentik: Szombaton este a párizsi Nagy Operában a Mesterdalnokok előadását alig lehetett megtartani. A második felvonás után a színház gépészei sztrájkba léptek, azonnali fizetésjavítást követelve. Hosszu tárgyalás után megegyeztek, hogy a harmadik felvonás diszleteit felállítják és negyven perces késéssel meg is kezdte ezt a felvonást.

A walesi hercek körrepülést végzett a Do. X. óriásrepülőgépen. Londonból jelentik: A walesi herceg ma repülőgépen a calshoti repülőtérre érkezett, hogy a Do. X. német óriásrepülőgépet megtekintse. A trónörökös a tengerészeti légi kikötőben Dornier dr. repülőgép tervező mérnök és felesége fogadták és kálauzolták a repülőgéphez. A walesi herceg itt bemutatatta magának Christiansen és a gép két vezetőpilótáját. A repülőhajó belsejének alapos megtekintése után Christiansen jelt adott a gép magasba emelkedésére és a repülőgép a trónörökösrel a fedélzetén, felőráras repülőtra indult. A Do. X. átrepült Southampton felett, majd körrepülést végzett Wight sziget levegőterében és azután visszatért a tengerészeti légi kikötőbe.

November 16-án országos uccai gyűjtést rendez a Keren Kajemeth

A prefekturákra megérkezett a gyűjtés engedélye

Ujj-Kolozsvár, november 13. (Az Uj Kelet tudósítójától) Megírta az Uj Kelet, hogy dr. Fischer Tivadar országgyűlési képviselő intervenciójára a munkaügyi minisztérium engedélyt adott a Keren Kajemethnek, hogy november 16-án, vasárnap az egész ország területén uccai gyűjtést rendezzen a Zsidó Nemzeti Alap részére. Az ország valamennyi városában

serényen készülnek a helyi csoportok a Keren Kajemet vasárnapjára és az eddigi jelek után ítélve meg lesz az uccai gyűjtőakciónak a teljes anyagi és erkölcsi sikere.

Az egyes rendőrprefekturákhoz 62.694. szám alatt megérkezett a miniszteri engedély és a helyi csoportok közvetlenül a prefekturákhoz kell forduljanak.

A német munkanélküliség. Berlinből jelentik: A munkanélkülieket támogató birodalmi intézet legutóbbi jelentése szerint október végén Németországban 3 millió 323 ezer munkanélküli volt. Ez a szám az előző hónap statisztikájával szemben pontosan 136 ezerrel több.

Egy Tizian-kép kalandja. Londonból jelentik: Egy angol műbarát néhány héttel ezelőtt Itáliában járt, hogy régi képeket vásároljon. Valamelyik lesgényedett olasz hercegél talált is egy Tiziant, amelynek tulajdonosa csak nagynehezen volt kapható a kép eladására. Végül megegyeztek az árban és a vevő boldogan kifizetett jöhány ezer lírát a „mesterműért”. Az eladó azonban figyelmeztette a vevőt, hogy Itáliában nem engedik kivinni a régi képeket. A műbarát azonban megnyugtatta és közölte vele, hogy máskor is sikerült neki átsempészni a határon régi képeket olyképpen, hogy valamelyik nagy olasz személyiséget festett feléje. A műkereskedő ezúttal a pápát festette az állítólagos Tizian felé és amikor hazajött, egy szakértővel le akarta oldani a pápa képét. Azonban ezzel a felső képréteggel együtt leírt az eredeti „Tizian” is, annak bizonyosságát, hogy a Tiziant szintén rossz festékekkel festették hamisított. A műgyűjtő azonban még mindig remélt és azt hitte, hogy tovább kell oldani. Amikor a szakértő ezt meg eslekedte, valóban felszínre is került egy harmadik kép és pedig — a Mussoliné.

Egy híres ügyvéd titokzatos eltűnése. Bécsből jelentik: A bécsi rendőrség tegnap feljelentést tették Kuh Károly dr. ügyvéd hirtelen eltűnéséről. Kuh, aki Prágából költözött Bécsbe, egyike volt a régi Prága leg híresebb zsidó ügyvédjeinek. A 77 éves öreg ur a Neugasse 2. szám alatt lakott, elegáns két szobás lakásban, ahol azonban senki sem fogadott és megtagarított készpénzből élt elég polgárisan. Dr. Kuh azzal jött Bécsbe, hogy itt sajtó alá rendezni jogi és szépirodalmi munkáit. Egy részét a könyveknek el is készítette, sajtó alá rendezte és kinyomatta. Azonban ezek annyi költséget emésztettek fel, hogy úgy látszik, az ügyvéd minden pénzét felemészette. A könyvek elhelyezésére azonban kevés kilátása volt és bizonyára efelett való kétségbeesésében ment világra. Valószínűnek tartják, hogy öngyilkosságot követett el.

Kéz és jellem. Bécsből jelentik: A bécsi Uránia előadóteremben tegnap este dr. Maximilian Sternberg egyetemi tanár szenzációs előadást tartott a témáról: Mutasd meg a kezdetet és megmondom, hogy ki vagy! Az előadó régi klinikai tapasztalatok alapján kijelentette, hogy a kéz vonalai pontosan megmondják, ideges-e, vagy nyugodt természetű az illető. Ezt a kéz formája is elárulja. Ha a kézfejet annyira visszahelyeztetik, hogy az alsó karral derékszöglet képez, akkor meg lehet állapítani az illető nagyfokú idegességét. Ha azontul a másik kéz segítségével az ujjakat is tovább vissza lehet hajlítani, akkor már meg lehet állapítani az idegesség megfelelő fajtáit is. Leginkább művészeknél, tudósoknál és politikusoknál lehet ezt a kézhajlítást a legkönnyebben eszközölni. Eppen ezért nem tekintethető patológikus jelenségnek. Ha a keznek teljesen kifinomodtak és a visszamaradottság nyomait mutatják fel, akkor kétségtelenül infantilizmus mutatható ki az illető jellemében is. Az előadó ezután bemutatta három generáció kezeinek fotográfiáit. Mind a három a csontfejlődés ugyanolyan karakteriztikumait mutatta fel. Nagyanyáról, leányról és unokáról meg lehetett állapítani a szellemi azonosságot. Dr. Sternberg végül előadta, hogy a kézzől pontosan megállapítható az illető foglalkozása is.

Tiltakozó gyűlés lesz vasárnap Kolozsváron az angol Fehér Könyv ellen. November 16-án, vasárnap délelőtt Kolozsvár zsidósága tiltakozó demonstrációt tart az Uránia-mozgóban. A tiltakozó gyűlést az Erdélyi Cionista Revizionista Unió, az Erdélyi Mizrahi Szervezet, a Ceire Mizrahi és a Brith Trum peldor rendezik és minden egyes szervezetenk egy-egy szónoka fog a tiltakozásnak kifejezést adni. A gyűlés egybehívó felhívják Kolozsvár zsidóságát, jelenjen meg a gyűlésen minél nagyobb számban, hogy a tiltakozásnak megjelölő sulya legyen.

LAKODALMAN FÜLELTEK LE EGY RABLÓGYILKOST. Prágából jelentik: Karlsbad mellett egy faluban a falu leggazdagabb földbirtokosának a lánya az esküvőjét tartotta egy Klement Antal nevű építőmesterral. Az esküvő után a násznép a nászszakomához ült. Ebből közben az ifjú férjet kiszolgálták a teremből, az előszobában esendőrök várták és letartóztatták. Kiderült, hogy a férfi soha nem volt építőmester, hanem egy régóta keresett rablógyilkos, aki szeptember 28-án Aussig mellett Karbitzban megölt és kirabolt egy vendéglőst. A gyilkost megvasalva ugyanazzal az autóval szállították a fogházba, amelyik a templomból hozta a nászszakomához.

Az Odol és a tánc. A tánc ismét olyan jelentőségű, mint amilyen régebbi időkben volt, vagyis kifejezője bensőnk felszabadulásának, kifejezője annak a diadalnak, amelyet anyagiasságunk fölött állunk. A tánc jelenti az önéledeleget és boldogságot. Aki örömet leli a táncban, kétszeresen érzi annak a fájdalomát, hogy bizonyos okoknál fogva nem hódolhat ennek a szép szenvedélynek. Mégis hány ember felejt el, hogy tánc előtt ki kell öblíteni száját Odol oldattal, fogat pedig meg kell tisztítani Odol pasztállal. Mert bármily kedvesen is mosolyognak rád, bármily szép is a száj, amelyből a beszéd jön, a mulatságból semmi élményszerű emlék nem marad, ha a száj lehelletének nincs meg az a tisztasága és üdősége, amelyet esakis Odol biztosíthat.

Chile és Németország között megnyitott a távbeszélő-fergalom. Berlinből jelentik: Chile és Németország között ma megnyitott a rádió-távbeszélőfergalom. BuenosAirestől Santiago di Chileig felső vezetéken át közvetítették az óceánon át drótnélküli uton átjutott energiát. Az első beszélgetések várakozáson felül jól sikerültek.

Változékony idő várható. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognózisa szerint változékony időjárás várható nyugtái légáramlással és némi enyhüléssel. A hőmérséklet Budapesten ma délben 6 fok Celsius.

Honap indul Le Bourgethöz a G. 38. repülőgép. Párizsból jelentik: A G. 38. német Junkers repülőgép jelenleg Bordeauxban van. Bonn dr. szerint a gép megrongált motorjainak rendbehozása után holnap indul utnak a le bourgeti repülőtér felé.

A kolozsvári rendőrség hírei. Fodor Sándor ötvöscucci lakos ismeretlen tettesek ellen bünvádi feljelentést tett a rendőrségen. Fodor padlásába az elmúlt éjszaka betörték és onnan 20 ezer lej értékben a szarításra kitergetett ruhaneveket lopták el. A padlásopási esetek egyre jobban szaporodnak Kolozsváron és a rendőrség erőlyes nyomozást vezetett be abban az irányban, hogy a tetteseket kézrekerítsék. — De Jean Györgyné feljelentésére a rendőrség letartóztatta Boros Ibolykát, aki a házában apró ingóságokat lopott el.

NAPRÓL-NAPRA

Sanghaji jelentés közli, hogy a kommunisták újra akcióba kezdtek Dél-Kínában. A bandák városokat fosztogatnak és gyujtanak fel és a vagyonos embereket tusszokul magukkal viszik. Csang Kai Sek marsall, Dél-Kína köztársasági elnöke kijelentette, hogy átszervezi a nankingi kormány hadsergét és személyesen vezeti a kommunisták ellen, mert elérkezettnek látja az időt, hogy velük végkép leszámoljon.

Az orosz hadsereg mechanizálása erőteljes tempóban folyik. A régi lovasdömegek helyett nagyszámu repülőgépet, könnyű és nehéz tankot használnak az új hadászathatban, továbbá motoros útegeket és légi támadások elhárítására hivatott új rendszerű különleges ágyukat. A legtöbb hadigép amerikai motorokkal szovjetterületen épült meg.

A perui Limából jelentik, hogy a forradalmi mozgalom erősödik. Az ország több városában összeütközések voltak. A forradalmárokat elfogatásuk esetén ögtönítelő bíróságok elé állítják.

Az angol dominiumok miniszterelnökei látogatást tettek a rugbyi nagy rádióállomáson és felmentek a 820 láb magas antennaeépítmény tetejére is. Tíz óráig tartott, amíg a lift az antennatorony tetejét elérte. A közéleti előkészületek nagy érdeklődéssel szemléltek a rádióadóállomás egyéb berendezéseit is, amelyeknek segítségével lehetővé válik az összeköttetés fenntartása még a távoli Ausztráliával is.

Los Angelesből jelentik, hogy az olimpiai játékokra eddig 28 nemzet jelentkezett. Az olimpiáson football is lesz. A stadion január elsején átépítet ten készen fogja várni az 1932 június harmincadikán megkezdődő olimpiai játékokat. A stadionban 105 ezer néző számára lesz ülőhely.

Newyorkban a tartós esőzések nyomán több, külvárosban talajszünyedés következtében házak omlottak össze. Az omladékok alatt áldozatok sejtenek. A mentési munkálatok megindultak.

Donaldson kanonok a londoni Westminster székegyházban tartott beszédeben ostorozta az államokat, hogy most sokkal több katonát tartanak fegyverben, mint 1913-ban. Szerinte ez az állapot feltétlenül újabb háborúra vezet. A világháború célja állítólag az örök béke biztosításának elérése lett volna, de ez a mostani béke fegyverkező béke. A kormányok lesznek felelősek az új háborúért, mert ma a népeket összeinte békevágy hatja át s csak a kormányok üznek frivol játékot a komolyan vett leszereléssel.

Pabst őrnagy, Heimwehr-vezér tegnap Innsbruckba érkezett, ahol ovációkkal fogadták hívei. Utközben is az állomásokon lelkes fogadtásokat rendeztek a Velencéből Ausztriába visszatérő Pabst tiszteletére.

Wood ezredes az amerikai kereskedelmi minisztérium szakértője szerint az amerikai autó- és építőipar termelése a gazdasági depresszió következtében három millió dollárral csökkent. A munkanélküliek száma a két iparágban csak nem eléri a milliót.

Madridban egy épülőfélben lévő nyolcemeletes ház összeomlott. Romjal alól négy halottat emeltek ki. A hatóságok folytatják a kutató akciót, mert több el-tűntet jeleztek a házösszeomlással kapcsolatban. Néhány munkást súlyos sebekkel kórházba szállítottak.

Az angol kormány ismerteti fogja a leszerelés érdekében tett lépéseit. Londonból jelentik: Az angol kormány a genfi leszerelést előkészítő értekezlet befejezése után emlékiratot ad ki, melyben ismerteti fogja az utóbbi két év folyamán a leszerelés érdekében tett lépéseit.

Intézet...
 vezetés...
 Diána, Quarz, In...
 szaktanács Hölgy...
 szon, manicure...
 fodrászati...
 Piafa Mihai Vi...
 40. (Babos...
 palota)

ESZEKET TART NEWYORKI SÉG

13. A Manhattan...
 eseményszerve...
 nos letartóztat...
 ószek Európából...
 ottak tiltott uton

NEWYORKI SÉG

13. A Manhattan...
 eseményszerve...
 nos letartóztat...
 ószek Európából...
 ottak tiltott uton

NDASRA KÉNYRŐG HADÜGYÉRT

A Morningpost...
 l, hogy a görög...
 zterét, Sonhosio...
 ja után kénysze...
 ert a hadügymí...
 y nem tudott ele...
 adson azon köve...
 hadsereget tiszt...
 almi elemektől.

KÖTMANYÓZO BOMBAYBAN GYÁSZNAP

3. Bombayi je...
 nacionalisták ma...
 konferencia meg...
 helyen nemzeti

rint a nacionalis...
 rán mintegy száz

